

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul legii
pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe

Autoritățile	Obiecții și propuneri	Argumente
Cancelaria de Stat nr. 30-69-4412 din 17.04.2025	La pct. 2 subpct. 3) din proiect, ce vizează completarea art. 101 cu alineatul (11), se recomandă revizuirea acestuia prin prisma prevederilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care statuează că, în cadrul AGEPI pot fi create comisii și grupuri de lucru, a căror organizare și funcționare se reglementează prin ordin al directorului.	Nu se acceptă. Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 230/2022, pentru exercitarea atribuțiilor menționate la alin. (1), <i>în cadrul AGEPI</i> pot fi create comisii și grupuri de lucru, a căror organizare și funcționare se reglementează prin ordin al directorului general. Prevederea legală menționată, are un caracter general și s-ar referi mai mult la comisii și grupuri de lucru create în cadrul AGEPI din reprezentanți ai instituției. În ceea ce privește comisia de la art. 101 alin. (11), în componența căreia s-ar regăsi inclusiv reprezentanți ai instituțiilor nominalizate și care urmează a fi creată pentru emiterea metodologiei, aceasta are un rol mai specific, fiind creată pentru o situație concretă. Suplimentar, se consideră că indicarea nemijlocită a autorităților publice va face posibilă o reacție mai rapidă și o atitudine corespunzătoare.
	La pct. 3, care propune modificarea art. 102, prin completarea cu alineatul (2¹), se recomandă utilizarea redacției indicate în Nota de fundamentare, după cum urmează: <i>„Metodologiile negociate pentru prima dată (dintre organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori) sau, după caz, emise de către comisia creată de către AGEPI, se aplică de la data avizării organizațiilor de gestiune colectivă”</i>.	Se acceptă. Redacția art. 102 alin. (2¹) a fost revăzută.
	La Art. II, se va exclude alin.(4), ori, norma respectivă nu are relevanță în condițiile prevederilor art.123 din Legea nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care prevede câmpul de protecție al actelor încheiate/emise în condițiile Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.	Nu se acceptă. Art. II alin. (4) se referă la perioada de până la pierderea statutului de organizație de gestiune colectivă și în special pentru cauzele/litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, în vederea încasării remunerațiilor datorate pentru titularii de drepturi.
	Se recomandă revizuirea proiectului prin prisma prevederilor proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (migrarea autorităților administrative centrale (număr unic 21/CS/2025), care	Nu se acceptă. La moment, proiectul de lege menționat nu are caracterul unui act normativ, fiind la faza de proiect (aprobat în ședința Guvernului, urmând etapele regulamentare de adoptare, promulgare).

	vizează raționalizarea structurii sistemului administrației publice, prin transferul unor autorități administrative centrale în subordinea ministerelor și stabilește pentru Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală statutul de autoritate administrativă în subordinea Ministerului Justiției.	Suplimentar, potrivit art. XXIV din proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (migrarea autorităților administrative centrale) se preconizează ca modificările propuse să intre în vigoare la 1 ianuarie 2026, însă proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe se propune să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Astfel, în cazul în care amendamentele propuse prin prezentul proiect de act normativ vor intra în vigoare înaintea celui menționat supra, există riscul punerii la îndoială a legalității emitentului metodologiei.
Centrul de Armonizare a Legislației nr. 31/02-69-4488 din 22.04.2025	Comunică despre lipsa de obiecții sau propuneri pe marginea proiectului.	Se ia act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 17-1243 din 25.04.2025	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Culturii nr. 5/1-09/1243 din 22.04.2025	La Cap. I, art. 3 din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, se propune completarea noțiunii de „interpret” după textul „interpretează”, cu textul „regizează, dirijează”, iar după cuvântul „inclusiv” introducerea textului „realizări scenice sau”. Propunerea este justificată de necesitatea racordării cadrului normativ național în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe la realitățile contemporane ale creației și interpretării artistice. Regizorii de spectacole și dirijorii contribuie în mod esențial la interpretarea scenică sau muzicală a unor opere de artă originale, imprimându-le o viziune interpretativă proprie și irepetabilă, care implică un proces creativ echivalent cu cel al realizării originale. Prin urmare, includerea expresă a acestor forme de exprimare artistică în definiția „interpretului” reprezintă o recunoaștere justă și necesară a rolului acestora în actul artistic și are ca scop asigurarea unei protecții juridice corespunzătoare, în conformitate cu	Nu se acceptă. Propunerea înaintată depășește scopul proiectului de lege, respectiv, cel de consolidare a mecanismului privind gestiunea dreptului de autor și a drepturilor conexe, inclusiv în partea ce ține de negocierea remunerațiilor și care derivă din realizarea acțiunii de la pct. 438 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024. Prin urmare, această propunere va fi analizată în contextul elaborării unui alt proiect de act normativ ce va conține amendamente complexe operate la Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe urmare transpunerii unui șir de directive europene din domeniu.

	Recomandarea UNESCO privind Statutul și drepturile artistului din 1980, precum și a cerinței imperative de a asigura previzibilitatea legii.	
	La Cap. V din aceeași lege, se propune introducerea unui nou articol, cu următorul cuprins: „Articolul 30¹ . Contractul de reproducere artistică Prin contract de reproducere artistică, autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe transmite unei persoane fizice sau juridice dreptul de a reproduce sau de a executa în public o operă existentă sau viitoare, literară, artistică, dramatică, muzicală (cu sau fără cuvinte), dramatico-muzicală, coregrafică sau o pantomimă, în schimbul unei remunerații, iar ultima se obligă să o reproducă ori să o execute în condițiile convenite prin contract. (2) Contractul poate fi limitat la un anumit teritoriu, pentru o anumită durată sau pentru un anumit număr de reproduceri sau execuții. (3) Contractul trebuie să prevadă dreptul patrimonial transmis, caracterul exclusiv sau neexclusiv, durata și întinderea utilizării, precum și remunerația autorului sau a titularului dreptului de autor sau al drepturilor conexe. Absența oricăreia dintre aceste prevederi dă dreptul părții interesate de a cere rezoluțiunea contractului. (4) Dreptul obținut prin contractul de reproducere artistică poate fi transmis de către beneficiar unei persoane terțe doar cu consimțământul autorului sau al titularului dreptului de autor ori al drepturilor conexe. (5) Beneficiarul este obligat să asigure reproducerea sau executarea publică a operei în condiții tehnice adecvate, precum și respectarea drepturilor autorului sau ale titularului dreptului de autor sau al drepturilor conexe. (6) Existența și conținutul contractului de reproducere artistică se poate dovedi numai prin forma scrisă a acestuia.” Propunerea derivă din specificul activității personalului de creație, caracterizată printr-o legătură profundă între autor și operă, ceea ce face ca cesiunea exclusivă a drepturilor patrimoniale să nu fie	Nu se acceptă. Capitolul V din Legea nr. 230/2022 reglementează normele generale cu privire transmiterea drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe, dar și dreptul de utilizare a obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe. Drept urmare, necesitatea de reglementare îngustă a unui contract nu este necesară, fiind aplicate principiile generale astfel stabilite.

	întotdeauna oportună. Astfel, contractul de reproducere artistică trebuie să permită o flexibilitate sporită, adecvată cerințelor sectorului cultural și creativ. Propunerea va facilita valorificarea operelor artistice în acord cu cerințele artistice contemporane și cu tendințele europene în materie de protecție a creației artistice.	
	Consideră că modificarea propusă la articolul 77, alineatul (3), care prevede stabilirea cuantumului remunerației prin metodologie negociată conform prevederilor articolelor 99–101, constituie o schimbare semnificativă, cu impact direct asupra activității bibliotecilor private. În acest context, subliniem importanța includerii reprezentanților forumurilor profesionale, precum Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și Consiliul Biblioteconomic din Republica Moldova, în cadrul procesului de negociere a metodologiilor. Această măsură este necesară pentru a preveni posibile dezechilibre contractuale sau presiuni financiare suplimentare asupra instituțiilor vizate.	Se acceptă. Entitățile menționate sunt în drept să se regăsească în componența comisiei de negociere a metodologiei, conform art. 100 alin. (2) din Legea nr. 230/2022, de unde rezultă că aceasta este constituită din: a) câte un reprezentant al fiecărei organizații de gestiune colectivă avizate, care funcționează pentru câte un domeniu de creație și pentru o categorie de drepturi; b) <u>câte un reprezentant al asociațiilor reprezentative ale utilizatorilor la nivel național și câte un reprezentant al primilor 3 utilizatori majori</u>, notificați de entitatea solicitantă, stabiliți pe baza cifrei de afaceri, cu condiția ca aceasta să fie declarată la AGEPI, pe propria răspundere. Instituțiile publice, inclusiv organizațiile publice de radiodifuziune și de televiziune, care fac parte din comisia de negociere sunt exceptate de la declararea cifrei de afaceri; c) <u>câte un reprezentant al asociațiilor reprezentative ale utilizatorilor la nivel local</u> sau, în lipsa acestora, câte un reprezentant din partea a doi utilizatori locali notificați de entitatea solicitantă și care depun la AGEPI acordul de participare în respectiva comisie.
	Se propune renunțarea la abrogarea alineatelor (8) și (9) ale art. 103 din lege, și respectiv menținerea duratei limitate a mandatului colectorilor (3 ani), cu posibilitate de reînnoire, precum și introducerea unor mecanisme de evaluare bazate pe indicatori cantitativi și calitativi. Aceștia ar trebui să includă categoria și numărul membrilor asociației, transparența decizională, asigurând respectarea principiului concurenței și consolidarea unui cadru clar de monitorizare a performanței colectorilor, prin indicatori și evaluări periodice.	Se acceptă. Propunerile de modificare a art. 103 alin. (8) și (9) și, corespunzător art. II au fost revăzute. Totodată, art. 103 alin. (5) a fost completat cu o nouă condiție necesară a fi întrunită pentru ca organizația de gestiune colectivă să fie desemnată colector, precum și cu faptul că pentru a confirma întrunirea acestor condiții, la solicitarea AGEPI, organizațiile de gestiune colectivă prezintă documente și informații relevante actualizate la zi și care nu se restituie (alin. (5¹)).

	Aceste propuneri sunt motivate de absența unor dispoziții tranzitorii clare privind prelungirea automată sau revalidarea mandatelor colectorilor aflați în funcție, precum și de lipsa unor mecanisme alternative de evaluare sau de înlocuire a acestora, în afara revocării pentru abateri grave. În acest sens, se consideră oportună și necesară inițierea unui proces de consultare suplimentară cu actorii relevanți din sectorul audiovizual, pentru identificarea unor soluții eficiente și echitabile în dezvoltarea unui cadru juridic funcțional.	
Centrul Național al Cinematografiei nr. e/28-25 din 22.04.2025	Formulează următoarele recomandări: 1. Menținerea duratei limitate a mandatului colectorilor (3 ani), cu posibilitate de reînnoire; 2. Introducerea unor mecanisme de evaluare bazate pe indicatori cantitativi și calitativi, inclusiv categoria și numărul membrilor asociației, transparența decizională etc. fără a renunța la principiul concurenței; 3. Asigurarea unui cadru clar de monitorizare a performanței colectorilor, prin indicatori și evaluări periodice; 4. Consultări suplimentare cu reprezentanții sectorului audiovizual pentru identificarea unor soluții echilibrate.	Se acceptă. Propunerile de modificare a art. 103 alin. (8) și (9) și, corespunzător art. II au fost revăzute. Totodată, art. 103 alin. (5) a fost completat cu o nouă condiție necesară a fi întrunită pentru ca organizația de gestiune colectivă să fie desemnată colector, precum și cu faptul că pentru a confirma întrunirea acestor condiții, la solicitarea AGEPI, organizațiile de gestiune colectivă prezintă documente și informații relevante actualizate la zi și care nu se restituie (alin. (5¹)).
Ministerul Finanțelor nr. 07/5-3/193/637 din 02.05.2025	La proiectul de lege, Art.I, pct.2, subpct.3), în textul alineatului (11) urmează a fi exclus textul „Ministerul Finanțelor”.	Nu se acceptă. Potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului 696/2017, ministerul este abilitat cu prerogative inclusiv în domeniul impozitelor și taxelor. În același timp, potrivit art. 12 din Codul fiscal, royalty (redevență) – reprezintă plăți de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea <u>dreptului de utilizare a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune</u>, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informației referitoare la

		experiența în domeniul industrial, comercial sau științific. Prin urmare, se consideră judicios ca reprezentantul Ministerului Finanțelor să se regăsească în componența comisiei.
	La Nota de fundamentare, pct.4.2 urmează a fi ajustat în conformitate cu prevederile Legii cu privire la actele normative nr.100/2017.	Se acceptă. Pct. 4.2. din nota de fundamentare a fost ajustat.
Consiliul Audiovizualului nr. 677 din 30.04.2025	Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu, la art. 12 alin. (1), prevede că: „<i>Statele membre se asigură, prin dispoziții de drept civil sau administrativ, după caz, că părțile angajează și desfășoară cu bună credință negocierile privind autorizarea de retransmisie prin cablu și nu împiedică sau obstrucționează desfășurarea lor fără o justificare temeinică.</i>” În acest context, consideră că orice intervenție a statului în procedura de negociere a contractelor dintre organizațiile de gestiune colectivă și utilizatori (furnizorii și distribuitorii de servicii media) trebuie să fie bine argumentată și proporțională, fără a afecta în mod excesiv drepturile uneia dintre părți. Încheierea contractelor trebuie să aibă loc în baza unei metodologii acceptate de ambele părți. Totodată, faptul că legea obligă utilizatorii să încheie contracte cu organizațiile de gestiune colectivă nu ar trebui să constituie un avantaj în procedura de negociere pentru ultimii. Constată prezența unor prevederi care sunt inechitabile în raport cu furnizorii și distribuitorii de servicii media, în special propunerile de completare a art. 101 cu alineatele (2¹) și (6¹) cu următorul cuprins: „(2¹) <i>Organizațiile de gestiune colectivă pot solicita în negocieri o remunerație minimă ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru asigurarea unui venit minim titularilor de drepturi în cazul în care sumele echivalentului remunerației procentuale sunt mai mici decât suma remunerației minime stabilită.</i>” „(6¹) <i>Pentru activitatea de retransmitere prin cablu și activitatea de retransmisie a</i>	Se acceptă parțial. Intervenția statului este o singură dată și doar în cazul în care nu există o altă metodologie pentru a fi aplicată în cazul eșuării negocierilor. Drept urmare, pentru asigurarea achitării remunerației de autor este necesar de a interveni. Referitor la amendamentul propus la art. 101 alin. (2¹), ce ține de remunerația minimă, acesta a fost revăzut, urmare acceptării parțiale a propunerii reprezentanților mediului privat.

	<i>programelor de radio și televiziune, organizațiile de gestiune colectivă pot solicita numai remunerații forfetare.”</i> Consideră că aceste completări urmează să fie excluse din proiect, deoarece afectează în mod excesiv drepturile utilizatorilor și acordă un privilegiu nejustificat organizațiilor de gestiune colectivă în procedura de negociere, în care părțile trebuie să negocieze cu bună credință și de pe poziții egale. Totodată, acestea contravin prevederilor art. 101 alin. (1)-(5) din Legea 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, potrivit cărora: „(1) <u>Organizațiile de gestiune colectivă pot solicita în negocieri, de la aceeași categorie de utilizatori, fie remunerații forfetare, fie remunerații procentuale numai dacă și în măsura în care sunt utilizate opere sau alte obiecte protejate...</u> (2) <u>Remunerațiile forfetare și cele procentuale sunt stabilite din veniturile obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul organizației de gestiune colectivă.</u> (3) <u>În lipsa veniturilor, remunerațiile forfetare sau procentuale sunt raportate la cheltuielile ocazionate de utilizare.</u> (4) <u>Remunerațiile prevăzute la alin. (2) trebuie să fie rezonabile în raport cu valoarea economică și ponderea utilizării drepturilor în cauză...</u> (5) <u>Organizațiile de gestiune colectivă nu impun utilizatorilor remunerații inechitabile sau orice alte condiții inechitabile de acordare a licențelor și nu aplică, în raporturile cu utilizatorii, remunerații inegale sau alte condiții inegale la prestații echivalente.”</u> Suplimentar, comunică că o categorie de utilizatori nu poate fi obligată să asigure titularilor de drepturi un venit minim, deoarece titularii de drepturi beneficiază de venituri din partea mai multor categorii de utilizatori. Din analiza proiectului de lege, reiese că această remunerație minimă va fi în raport cu furnizorii de servicii media (TV și radio), deoarece în privința distribuitorilor de servicii media autorii propun la alin. (6¹) achitarea remunerației forfetare. Astfel, furnizorii de servicii media urmează să asigure un venit minim titularilor drepturilor de autor prin achitarea unei remunerații minime, care nu este clar	
--	--	--

	cum va fi calculată, cum va fi raportată per furnizor, or furnizorii de servicii media sunt diferiți (TV/Radio; Naționali/Regionali/Locali; Generaliști/Tematici: muzical, sport/pentru copii etc.) și ponderea utilizării operelor protejate este diferită. În Nota informativă, autorii nu au argumentat care este necesitatea completării art. 101 cu alin. (2¹) menționat supra, la fel, lipsește și o descriere privind modalitatea de a calcula <u>remunerația minimă</u> care urmează a fi achitată de către utilizatori pentru a asigura un venit minim titularilor de drepturi. Cu referire la necesitatea completării art. 101 cu alin. (6¹), în Nota informativă, autorii au menționat următoarele argumente: „...remunerația forfetară este cea mai transparentă și obiectivă. În acest caz, remunerația procentuală nu poate fi aplicată, deoarece cuantumul acesteia nu poate fi verificat, întrucât organizațiile de gestiune colectivă nu au acces la documentele contabile ale distribuitorilor de servicii...” Consideră că aceste argumente nu pot fi reținute, deoarece legiuitorul, la art. 101 alin. (2) din Legea 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a prevăzut că „Remunerațiile forfetare și cele procentuale sunt stabilite <u>din veniturile obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul organizației de gestiune colectivă.</u>” Astfel, chiar și remunerația forfetară urmează să fie stabilită din veniturile obținute din activitatea de retransmisie de către distribuitorii de servicii media. Respectiv, datele contabile, în special venitul obținut din activitatea în cadrul căreia se utilizează drepturile de autor, urmează să fie aduse la cunoștință atât de către furnizorii de servicii media, cât și de către distribuitorii de servicii media.	
	Cu referire la art. 101 alin. (7) din Legea 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, considerăm că urmează să fie revăzut sau exclus în întregime, or, acesta la moment prevede că „Remunerațiile forfetare se pot modifica anual, începând cu prima lună a anului următor celui în care s-au publicat	Se acceptă. Propunerile de modificare a art. 101 alin. (7) din Legea nr. 230/2022 au fost excluse din proiect.

	metodologiile, de către organizațiile de gestiune colectivă, pe baza indicelui de inflație stabilit la nivel național. Aceste modificări se depun la AGEPI, urmând a fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 5 zile de la data depunerii. Modificările intră în vigoare în termen de o lună de la data publicării.” Astfel, această prevedere oferă posibilitatea organizațiilor de gestiune colectivă să modifice unilateral remunerațiile, fapt care contravine altor norme din Legea menționată, care prevăd procedura de negociere cu bună credință dintre ambele părți la încheierea contractului, inclusiv la stabilirea remunerației. Respectiv, orice modificare a contractului și, în special, a remunerației achitate de către utilizatori urmează să fie stabilită în urma negocierilor dintre părți, or, acordarea dreptului de a modifica unilateral remunerația de către organizațiile de gestiune colectivă reprezintă o afectare în mod excesiv a drepturilor celeilalte părți a contractului – utilizatorilor. La fel, nu este clar de ce legiuitorul a indicat drept criteriu de modificare unilaterală a remunerației „indicele de inflație la nivel național”, or, modificarea indicelui de inflație la nivel național nu neapărat duce la modificarea tuturor prețurilor, iar menținerea în vigoare a acestei norme va genera modificări anuale ale prețurilor pentru serviciile de retransmisiune prestate consumatorilor.	
	Cu referire la aplicabilitatea Metodologiilor aprobate, atragem atenția că, potrivit art. 73 alin. (3) și (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde.	Nu se acceptă. În ceea ce privește aplicabilitatea metodologiilor negociate, prevederile Legii nr. 230/2022 nu indică momentul de când acestea se aplică. Practica demonstrează că negocierea metodologiilor a putut fi inițiată doar urmare avizării organizațiilor de gestiune colectivă conform noilor condiții de avizare prevăzute de Legea nr. 230/2022 (după data de 06.03.2023), apoi inițierea procedurii de negociere a mai multor metodologii pentru diferite categorii de drepturi, fapt ce implică o durată de timp în acest sens. Totodată, Legea nr. 230/2022 nu prevede că pe perioada

		negocierii metodologiilor (conform art. 100 alin. (5) din Legea nr. 230/2022), utilizatorii nu utilizează operele protejate prin drept de autor și drepturile conexe, respectiv licențele de utilizare a acestora se suspendă. Respectiv, pe perioada negocierilor utilizatorii utilizează operele și urmează să achite remunerația negociată pentru aceasta. Prin propunerea înaintată, s-ar permite utilizarea operelor fără achitarea remunerației și într-un final, prejudicierea drepturilor autorilor și titularilor de drepturi. Prin urmare, pentru neadmiterea prejudicierii titularilor de drepturi, se propune completarea Legii nr. 230/2022 în sensul precizării că prevederilor metodologiilor se aplică de la data avizării organizațiilor de gestiune colectivă.
Asociația Obștească “AUTORITY” nr. 3 din 18.04.2025	Susține integral și avizează pozitiv proiect de lege.	Se ia act.
Asociația Obștească “ARTTON” nr. 3 din 18.04.2025	Susține integral și avizează pozitiv proiect de lege.	Se ia act.
Asociația Obștească “Asociația pentru Drepturile la Reproducerea Operelor” (ADERO) nr. 9 din 18.04.2025	Susține integral și avizează pozitiv proiect de lege.	Se ia act.
Asociația Obștească Asociația Națională “COPYRIGHT” nr. 4 din 18.04.2025	Susține integral și avizează pozitiv proiect de lege.	Se ia act.
Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți (ANPFI) nr. 4 din 18.04.2025	Susține integral și avizează pozitiv proiect de lege.	Se ia act.
Asociația Obștească Structura Comună de Colectare, Licențiere și Autorizare a Drepturilor nr. 453 din 22.04.2025	Susține integral și avizează pozitiv proiect de lege.	Se ia act.

Asociația Obștească “VICTORIA LEGALITĂȚII”	Articolul 3, se completează cu noțiunea „organizație de gestiune colectivă beneficiară” care are următoarea explicație: „organizații de gestiune colectivă beneficiară – organizație de gestiune colectivă avizată pentru același domeniu/aceleași drepturi cu colectorul desemnat în sensul art. 103 din prezenta lege.” Prezenta modificare va aduce claritate în ceea ce ține de încheierea acordului obligatoriu conform legii între colector și organizații de gestiune colectivă beneficiare, deoarece la 25 septembrie 2023 a fost avizată Asociația Obștească „VICTORIA LEGALITĂȚII” pentru a gestiona dreptul de autor asupra operelor muzicale, audiovizuale, științifice și literare, colector desemnat pentru drepturile de autor asupra operelor muzicale și audiovizuale la acel moment fiind AO „Authority” și, ulterior, începând cu 23.10.2023 pentru dreptul de autor asupra operelor științifice și literare a fost desemnată Asociația Obștească „Asociația pentru Drepturile la Reproducerea Operelor” care la fel nu a semnat un acord cu organizația beneficiară, iar Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală consideră că poate omite această încălcare, interpretând eronat Legea Nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.	Nu se acceptă. Se consideră inoportună definirea acestei noțiuni, sensul ei fiind clar însuși din cuprinsul art. 103 din Legea nr. 230/2022. Suplimentar, reglementările cu referire la gestiunea colectivă a dreptului de autor și a drepturilor conexe din Legea nr. 230/2022 au asigurat transpunerea parțială a Directivei 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă, iar acest act UE nu conține o atare noțiune.
	Articolul 84, alineatul (1) litera b) se completează cu următorul cuprins: „b) fondatorii/administratorul asociației nu au calitatea de fondatori/administrator ai altei organizații de gestiune colectivă ce funcționează pentru același domeniu/aceleași drepturi.” Prezenta modificare aduce o contribuție importantă la consolidarea integrității și transparenței în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe, prin reducerea conflictelor de interese, prevenirea favorizării unei organizații de gestiune colectivă în detrimentul alteia, prevenirea manipulării fluxurilor de bani sau a deciziilor. - Dacă aceleași persoane conduc mai multe OGC-uri care gestionează aceleași domeniu/aceleași drepturi, se poate crea o concentrare neoficială de putere, care:	Nu se acceptă. Potrivit redacției în vigoare a art. 84 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 230/2022, una din condițiile pe care trebuie să o întrunească entitatea ce ține să funcționeze în calitate de organizație de gestiune colectivă este ca <i>fondatorii</i> asociației nu au calitatea de fondatori ai altei organizații de gestiune colectivă ce funcționează pentru același domeniu/aceleași drepturi. În același timp, art. 87 din Legea nr. 230/2022 indică organele ce fac parte din structura organizatorică a organizației de gestiune colectivă, printre care directorul general, dar nu administratorul. Referitor la directorul general al organizației de gestiune colectivă, potrivit art. 89 din Legea nr. 230/2022, acesta este persoana desemnată de consiliu și aleasă de adunarea generală, <i>care este compusă</i>

	• limitează concurența între OGC-uri, • reduce opțiunile reale pentru titularii de drepturi, • favorizează aranjamente netransparente. - Această interdicție va ajuta la menținerea pluralismului și la funcționarea mai sănătoasă a domeniului gestiunii colective.	<i>din membri.</i> Directorul general nu poate fi membru al consiliului. Atribuțiile și responsabilitățile directorului general, precum și durata mandatului acestuia sunt stabilite în statutul organizației de gestiune colectivă. Referitor la argumentul că propunerea înaintată ar reduce conflictele de interese, de menționat că potrivit art. 89 alin. (4) din Legea nr. 230/2022 (prin care au fost transpuse prevederile art. 10 din Directiva 2014/26 UE), directorul general și membrii consiliului <u>trebuie să prezinte adunării generale</u> o declarație individuală anuală care să conțină următoarele informații: a) orice interese avute în organizația de gestiune colectivă; b) orice remunerație primită de la organizația de gestiune colectivă pe durata exercițiului financiar anterior, inclusiv sub forma unor pensii, avantaje și alte beneficii de natură pecuniară și nepecuniară; c) orice sumă primită din partea organizației de gestiune colectivă pe durata exercițiului financiar anterior, în calitate de titular de drepturi; d) orice conflict existent sau potențial dintre interesele personale și cele ale organizației de gestiune colectivă sau dintre obligațiile față de organizația de gestiune colectivă și îndatoririle față de altă persoană fizică sau juridică. Suplimentar, potrivit art. 83 alin. (1) din Legea nr. 230/2022, organizațiile de gestiune colectivă au statut de asociație obștească, cu scop nelucrativ, și se constituie prin libera asociere a titularilor de drepturi, având scopul principal gestionarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe în numele titularilor de drepturi și în beneficiul colectiv al acestora, fiind deținute sau controlate de membrii săi. Drept urmare, în vederea asigurării principiului menționat mai sus, cât și ținând cont de prevederile art. 88 din Legea nr. 230/2022, considerăm propunerea înaintată inoportună, fapt ce va îngreuna principiul menționat.
	Articolul 103, alineatul (5) se completează cu următorul cuprins:	Se acceptă parțial.

	„(5) În cazul în care organizațiile de gestiune colectivă nu depun propunerea menționată la alin. (2), AGEPI decide asupra desemnării colectorului dintre organizațiile de gestiune colectivă avizate, prin organizarea unui concurs, la sediul AGEPI, prin luând în considerare care dintre organizațiile de gestiune colectivă avizate îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) deține program de monitorizare a utilizării operelor și a altor obiecte protejate și sistem de repartizare a remunerației; b) este reprezentativă, ținând cont de numărul de membri și de gradul de utilizare al repertoriului gestionat, dovedit prin rapoarte de la utilizatori; c) dispune de resurse umane și materiale necesare pentru asigurarea colectării remunerațiilor, cu un nivel minim de cheltuieli. Organizațiile de gestiune colectivă prezintă informații și documente actualizate la zi.” Prezentul articol vine în scopul eliminării abuzurilor realizate de către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală care a emis decizia cu privire la desemnarea colectorului în baza actelor depuse în procesul de avizare a Asociațiilor Obștești „VICTORIA LEGALITĂȚII” și Asociația pentru Drepturile la Reproducerea Operelor „ADERO”, în contextul în care prezentarea dovezii privind deținerii unui program de monitorizare a utilizării operelor și a altor obiecte protejate și sistem de repartizare a remunerației în procesul de avizare nu este solicitată, la fel și informația poate fi învechită în contextul în care de la avizarea Asociației Obștești „VICTORIA LEGALITĂȚII” până la desemnarea Asociației Obștești Asociația pentru Drepturile la Reproducerea Operelor „ADERO” au trecut circa 3 luni de zile, AGEPI nesolicitând informația actualizată.	Unele propuneri se regăsesc deja în art. 103 alin. (5) din Legea nr. 230/2022. Cu referire la desemnarea colectorului, art. 103 a fost completat cu alin. (5¹), care prevede că pentru confirmarea întrunirii condițiilor de la alin. (5) al aceluiași articol, la solicitarea AGEPI, organizațiile de gestiune colectivă prezintă documente și informații relevante, actualizate la zi și care nu se restituie.
	Articolul 103, alineatul (7) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) să încheie acordul prevăzut la alineatul (3) cu toate organizațiile de gestiune colectivă avizate pentru același domeniu/aceleași drepturi”. Prezenta modificare vine să elimine interpretările eronate ale Legii Nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, deoarece până acum,	Nu se acceptă. Încheierea acordului nu poate să constituie o obligație doar pentru organizația de gestiune colectivă desemnată colector, dar și pentru organizațiile de gestiune colectivă beneficiare, pornind de la scopul constituirii și funcționării organizațiilor de gestiune colectivă, precum gestionarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe în numele titularilor de drepturi și în

	aceste acorduri erau calificate de către organizațiile de gestiune colectivă desemnate colector ca fiind opționale sau negociate selectiv, ceea ce ducea la: • lipsă de colaborare între organizații, • suprapuneri sau conflicte privind drepturile colectate, • incertitudine pentru utilizatori (ex: radiodifuzori, platforme digitale) cu privire la cui trebuie să plătească. - Noua prevedere va elimina posibilitatea refuzului de cooperare, ceea ce va duce la încheierea unui acord care va stabili clar informațiile și condițiile indicate la art. 103 alin (3) din Legea Nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.	beneficiul colectiv al acestora (art. 83 alin. (1) din Legea nr. 230/2022). Respectiv, o atare obligație corelativă derivă din art. 103 alin. (3) din lege.
	Articolul 106, se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins: „(9) Prevederile prezentului articol se aplică mutatis mutandis organizațiilor de gestiune colectivă, care la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, la fel și organizațiilor de gestiune colectivă pentru o perioadă de 3 ani după pierderea statutului de organizație de gestiune colectivă sau revocarea deciziei de avizare.” Această modificare va permite realizarea Actelor de Control care nu au fost realizate în perioada anilor 2021, 2022 de către Comisia de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă și a structurii comune de colectare din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) în privința Asociației Obștești Asociației Naționale „Copyright”, Asociația Obștească Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți și Structurii Comune de Colectare IP CLAD "Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor". La fel, aceasta va permite supunerea verificării și altor organizații care și-au pierdut avizul de activitate pentru o perioadă de 3 ani.	Nu se acceptă. Entitățile care aveau statutul de organizație de gestiune colectivă și își desfășurau activitatea în baza legii vechi (la caz, Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”, Asociația Obștească Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți) au declarat despre deschiderea conducerii entităților respective și acceptarea solicitării AGEPI de a efectua controlul general al activității acestora pentru perioada anilor 2021-2022. Respectiv, decada necesitatea propunerii înaintate.
	Articolul 107, se completează cu alineatul (4¹) și (4²) cu următorul cuprins:	Nu se acceptă. În raport cu prevederile propuse, în special, ținând cont de argumentele ce

	„(4¹) AGEPI dispune revocarea deciziei de avizare și în baza sesizărilor înaintate de titularii de drepturi, inclusiv de membrii organizației, organizații de gestiune colectivă și de utilizatori, sau parvenite din alte surse relevante, care conțin informații ce produc dubii rezonabile cu privire la corespunderea activității organizației cu prevederile prezentei legi. AGEPI examinează sesizările depuse în termenul prevăzut de Codul administrativ.” „(4²) Deciziile emise de către AGEPI cu privire la respingerea sesizării înaintate pot fi contestate în condițiile Codului administrativ.” - Aceste două modificări legislative aduse legii privind dreptul de autor și drepturile conexe au rolul de a îmbunătăți mecanismele de control și responsabilizare a organizațiilor de gestiune colectivă (OGC), prin implicarea activă a titularilor de drepturi, utilizatorilor și altor factori interesați. - Anterior, AGEPI (Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală din Moldova) avea mai puțină flexibilitate sau nu era clar prevăzută procedura pentru revocarea deciziei de avizare a unei OGC în cazul în care apăreau suspiciuni justificate, iar în contextul prezentelor modificări: • Se introduce expres posibilitatea de a revoca avizarea dacă apar dubii rezonabile că organizația încalcă legea. • Oricine poate sesiza — titulari de drepturi, membri ai organizației, alte OGC-uri, utilizatori (ex: radiodifuzori), sau alte surse relevante (presă, audituri, rapoarte, etc). • AGEPI are obligația de a analiza aceste sesizări în termenul stabilit de Codul administrativ (de obicei 30 zile, maxim 90 de zile). Prezentele modificări vin să aducă mai multă transparență și responsabilizare din partea organizațiilor de gestiune colectivă, vor consolida rolul AGEPI ca autoritate de supraveghere și oferă instrumente reale de protecție pentru titularii de drepturi în fața abuzurilor sau incompetenței. La fel aceasta, previne acumularea de putere de	justifică înaintarea acestora, sunt aplicabile reglementările art. 106 și art. 107 din Legea nr. 230/2022 și ale Regulamentului privind procedura de control al activității organizațiilor de gestiune colectivă și a structurilor comune de colectare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 815/2023. Or, reieșind din formula propusă, nu poate fi revocată decizia de avizare a unei organizații de gestiune <u>colectivă în baza sesizării înaintate</u>, fără efectuarea unui control. Art. 106 din Legea nr. 230/2022 prevede efectuarea de către AGEPI a controlului general anual și a controlului special (dintre două controale generale anuale) efectuat în baza sesizărilor înaintate de titularii de drepturi, inclusiv de membrii organizației și de utilizatori, sau parvenite din alte surse relevante, care conțin informații ce produc dubii rezonabile cu privire la corespunderea activității organizației cu prevederile legii menționate, ale altor acte normative relevante și ale statutelor proprii.
--	---	--

	tip monopolist în mâinile unor organizații care nu mai respectă legea.	
	Articolul 123, se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins: „(8) Prezenta lege nu afectează capacitatea de exercițiu a drepturilor procedurale civile a organizațiilor de gestiune colectivă, care la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.”. Se propune excluderea frazei din textul Legii pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe „<i>atribuțiile, drepturile, obligațiile, capacitatea de exercițiu, capacitatea de folosință, inclusiv capacitatea de folosință și</i>”, deoarece aceasta va duce la faptul că organizațiilor de gestiune colectivă, care la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe vor considera că pot activa în continuare, și fără avizul Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, unde, la moment, conform celor declarate în cadrul consultărilor publice au și rămas toate contractele semnate cu autorii și organizațiile similare din străinătate. La fel, este neclară introducerea acestei prevederi la doi ani și jumătate după intrarea în vigoare a Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în contextul în care conform art. 391 alin. (1) din Codul Civil al Republicii Moldova „(1) <i>Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.</i>”, or până la intrarea în vigoare a modificărilor acest termen probabil va fi omis.	Se acceptă. Art. II alin. (4) din proiect a fost reformulat.
	Solicităm excluderea Art. II. din textul Legii pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care are următorul cuprins: „Art. II. (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Se acceptă. Ținând cont de modificările propuse la art. 103 alin. (8), prevederile art. II alin. (2) din proiect au fost revăzute.

	(2) Organizațiile de gestiune colectivă desemnate colector prin deciziile directorului general al AGEPI își păstrează această calitate pe o perioadă nedeterminată până la revocarea acestora în condițiile art. 103 alin. (10) și (11). (3) Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va modifica deciziile directorului general de desemnare a organizațiilor de gestiune colectivă în calitate de colector și va asigura publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.” Considerăm că prezenta modificare va favoriza monopolizarea domeniului gestiunii colective și că organizațiile de gestiune colectivă desemnate colector vor abuza de această condiție și nu vor mai respecta criteriile stabilite în Lege privind desemnarea colectorului. La fel, necesită a fi analizat în care state se aplică această normă, or considerăm termenul de 3 ani stabilit de prezenta Lege a fi unul rezonabil. Prezenta modificare vine clar în favorizarea unui cerc restrâns de persoane nicidecum în sprijinul autorilor și titularilor de drepturi din Republica Moldova.	
	Solicităm includerea unui nou termen în Legea Nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe și anume: Colectarea remunerațiilor de către organizațiile de gestiune colectivă „prin rotație” fiind o practică întâlnită în România, Germania, Spania, etc. În țările enumerate această prevedere nu a fost stabilită la nivel legislativ, dar a fost stabilită în acordurile încheiate între organizațiile de gestiune colectivă avizate pentru aceleași categorii de drepturi. Colectarea prin rotație presupune ca mai multe organizații de gestiune colectivă, care gestionează același tip de drepturi/aceleași tipuri de drepturi pentru aceeași categorie de titulari (ex. autori de opere muzicale), să se înțeleagă ca, într-un anumit interval de timp (de obicei un an/doi), doar una dintre ele să colecteze remunerațiile de la utilizatori în numele tuturor, urmând ca anul următor să preia această activitate o altă organizație, având loc această rotație.	Nu se acceptă. Colectarea remunerațiilor de către organizațiile de gestiune colectivă urmează a fi stabilită pe baza principiului de reprezentativitate, având în vedere că se menține și a fost revăzut termenul de desemnare a colectorului. Propunerea înaintată nu este justificată pe deplin, or, practica colectării remunerațiilor de către organizațiile de gestiune colectivă „prin rotație” riscă să provoace instabilitate în procesul gestionării colectării remunerațiilor, în cazul în care schimbările frecvente de colector sau de organizații de gestiune colectivă pot afecta ritmicitatea și eficiența repartizării remunerațiilor de autor. În acest sens, a se vedea modificările propuse la art. 103 alin. (5¹), alin. (8) și art. II alin. (2) din proiect.

	Dacă să ne referim la prevederile Legii Nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe care este o lege inspirată în proporție de peste 90% din Legea Nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe din România, o asemenea practică a fost observată în cazul organizațiilor ce gestionează drepturile artiștilor interpreți sau executanți (ex. CREDIDAM și ADPFR) înainte de 2020), colectarea remunerației compensatorii pentru copia privată sau a remunerației pentru comunicarea publică a fonogramelor s-a realizat prin rotație anuală între CREDIDAM și ADPFR. Cele două organizații au convenit ca, într-un an, doar una dintre ele să colecteze remunerațiile cuvenite pentru comunicarea publică sau reproducerea fonogramelor, apoi să împartă sumele încasate între ele, conform unor procente stabilite sau în baza unor negocieri. Însă stabilim că Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe din România nu reglementează expres această practică, dar permite existența mai multor OGC pentru aceleași drepturi, cu condiția ca acestea să respecte principiile de transparență, echitate și eficiență. Prin urmare, rotația este o soluție pragmatică, rezultată din acorduri între OGC, pentru a evita confuzii și dublă colectare de la utilizatori. Astfel, considerăm că ar fi posibilă includerea unui articol cu privire la „colectarea remunerațiilor prin rotație” în legea Nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în contextul în care legislația nu interzice procedura dată prin includerea acestora în acorduri între organizații de gestiune colectivă.	
Asociația Patronală “Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham Moldova) Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC)	Se propune excluderea propunerii de completare a art. 101 cu alineatul (2¹), pe motiv că este în contradicție cu alte prevederi din Legea nr. 230/2022 și este inechitabilă față de utilizatori și, implicit, față de consumatorii finali, care achită, în ultima instanță, remunerațiile respective. În primul rând, conform art. 101 alin. (1) din Legea nr. 230/2022, „organizațiile de gestiune colectivă pot solicita în negocieri, de la aceeași categorie de utilizatori, fie	Se acceptă parțial. Redacția art. 102 alin. (2¹) a fost revăzută.

Asociația Investitorilor Străini (FIA) nr. 44 din 25.04.2025	remunerații forfetare, fie remunerații procentuale ...”. Astfel, din textul normei propuse la alin. (2¹), nu este clar dacă remunerația forfetară minimă urmează să fie achitată în locul remunerației procentuale sau suplimentar la remunerația procentuală. În al doilea rând, potrivit art. 101 alin. (2)-(3) din Legea nr. 230/2022, „remunerațiile forfetare și cele procentuale sunt stabilite din veniturile obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul organizației de gestiune colectivă”, iar „în lipsa veniturilor, remunerațiile forfetare sau procentuale sunt raportate la cheltuielile ocazionate de utilizare”. Totodată, art. 101 alin. (4)-(5) din Legea nr. 230/2022 stabilește că „remunerațiile ... trebuie să fie rezonabile în raport cu valoarea economică și ponderea utilizării drepturilor în cauză ...”, iar „organizațiile de gestiune colectivă nu impun utilizatorilor remunerații inechitabile sau orice alte condiții inechitabile de acordare a licențelor ...”. Obligația de achitare a unei remunerații forfetare minime, care nu depinde de veniturile pe care le generează activitatea în cauză, pentru a garanta titularilor de drepturi un venit minim care nu reflectă valoarea economică a muncii lor, contravine acestor norme. Totodată, asemenea obligație ar impune furnizorii să mărească prețul serviciilor pentru consumatorii finali, pentru a compensa suma achitată în plus la remunerația procentuală. Mai mult ca atât, majorarea prețului serviciilor ar putea avea loc anual, deoarece suma venitului minim garantat ar crește anual în virtutea art. 101 alin. (7) din Legea nr. 230/2022, conform căruia „remunerațiile forfetare se pot modifica anual ... de către organizațiile de gestiune colectivă, pe baza indicelui de inflație stabilit la nivel național”. În general, o categorie de utilizatori nu poate fi obligată să asigure titularilor de drepturi un venit minim, deoarece titularii de drepturi beneficiază de venituri din partea mai multor categorii de utilizatori (copia privată, retransmitere prin cablu/retransmisia, comunicare publică în	
--	--	--

	scop ambiental, radiodifuziune, reprografiere, etc.). Pe de altă parte, completarea propusă le-ar oferi titularilor de drepturi un avantaj nejustificat în negocierile cu utilizatorii. Dimpotrivă, în conformitate cu art. 101 alin. (2) și (4) din Legea nr. 230/2022, utilizatorii ar trebui să aibă dreptul de a solicita în negocieri ca orice remunerație forfetară stabilită să nu depășească o anumită cotă procentuală din veniturile lor obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul OGC. În orice caz, considerăm că orice formule de calcul al remunerației trebuie să facă obiectul negocierilor între părți, dar nu să fie impuse prin lege. Menționăm că, în procesul de avizare a proiectului actualei Legi privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizațiile de gestiune colectivă au propus includerea unei clauze cu următorul conținut: “Cuantumul remunerației care se stabilește prin negocieri sau prin mediere nu poate fi mai mic decât tarifele minime ale remunerației de autor aprobate de guvern sau prevăzute de lege.” Atunci, pe marginea acestei propuneri, AGEPI a subliniat următoarele: “Procedura negocierii metodologiilor (care include și tarifele remunerației, criterii și condiții de stabilire a acestora) corespunde prevederilor Directivelor europene: Considerentul 31 și art. 16 din Directiva 26/2014/UE. Prin urmare, organismele de gestiune colectivă și utilizatorii ar trebui să se angajeze cu bună-credință în negocierile privind acordarea licențelor și să aplice tarife care ar trebui determinate pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii. (A se vedea pagina 77 la Sinteza obiecțiilor și propunerilor). În final, merită de menționat că completarea propusă nu ar soluționa problema apărută în cadrul negocierilor eșuate privind metodologia de calcul al remunerației pentru dreptul de retransmitere prin cablu, care ține de cuantumul remunerației forfetare. Ca alternativă, se propune de a specifica, în lege, activitățile (categoriile de drepturi) pentru care se aplică prevederea respectivă, ținând cont de disponibilitatea utilizatorilor	
--	--	--

	care desfășoară asemenea activități de a aplica asemenea abordare: „(2¹) Pentru activitatea de [radiodifuzare și comunicare publică a fonogramelor publicate în scop comercial] și activitatea de [radiodifuzare și comunicare publică a interpretărilor și execuțiilor fixate audiovizual], organizațiile de gestiune colectivă pot solicita în negocieri o remunerație forfetară minimă ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru asigurarea unui venit minim titularilor de drepturi în cazul în care sumele remunerației procentuale sunt mai mici decât suma remunerației forfetare minime stabilite”.	
	Se propune excluderea propunerii de completare a art. 101 cu alineatul (6¹), pe motiv că este în contradicție cu alte prevederi din Legea nr. 230/2022 și este discriminatorie și inechitabilă față de operatorii de servicii TV și, implicit, față de abonați, care achită, în ultima instanță, remunerațiile respective. În primul rând, conform art. 101 alin. (1) din Legea nr. 230/2022, „organizațiile de gestiune colectivă pot solicita în negocieri, de la aceeași categorie de utilizatori, fie remunerații forfetare, fie remunerații procentuale ...”. În al doilea rând, potrivit art. 101 alin. (2) din Legea nr. 230/2022, „remunerațiile forfetare și cele procentuale sunt stabilite din veniturile obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul organizației de gestiune colectivă”. Impunerea remunerației forfetare (care nu depinde de veniturile pe care le generează activitatea respectivă) drept unica metodă de determinare a remunerației contravine normelor enunțate mai sus și ar fi discriminatorie față de operatorii de servicii TV. În plus, asemenea normă ar fi inechitabilă pentru operatorii de servicii TV și abonații lor, deoarece suma remunerației forfetare ar crește anual în virtutea art. 101 alin. (7) din Legea nr. 230/2022, potrivit căruia „remunerațiile forfetare se pot modifica anual ... de către organizațiile de gestiune colectivă, pe baza indicelui de inflație stabilit la nivel național”. Or, prețul abonamentelor TV și salariile abonaților nu	Se acceptă. Propunerea de completare a art. 101 cu alin. (6¹) a fost exclusă.

	se indexează anual pe baza indicelui de inflație. Asemenea măsură i-ar impune pe operatorii de servicii TV să majoreze anual prețul abonamentelor pentru abonații săi, pentru a compensa creșterea remunerației forfetare, stimulând inflația. Remunerațiile procentuale, stabilite din veniturile obținute prin activitatea în cadrul căreia se utilizează repertoriul OGC, ar reprezenta o soluție mai echitabilă, în sensul că ar asigura dependența cuantumului remunerației de valoarea economică a utilizării drepturilor respective. Merită de menționat că completarea propusă nu ar soluționa problema apărută în cadrul negocierilor eșuate privind metodologia de calcul al remunerației pentru dreptul de retransmitere prin cablu, care ține de cuantumul remunerației forfetare. Ca alternativă, se propune fixarea, în lege, a cuantumului remunerației procentuale și a mecanismului de colectare a acesteia, în mod similar cu cel stabilit pentru copia privată: „(6¹) Pentru activitatea de retransmitere prin cablu și activitatea de retransmisie a programelor de radio și televiziune, utilizatorii achită numai remunerație procentuală egală cu 1%, calculată din veniturile aferente acestor activități, fără taxa pe valoare adăugată. (6²) În termen de 60 zile de la încheierea fiecărui trimestru: a) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) comunică AGEPI lista furnizorilor de servicii de retransmisie a programelor audiovizuale pentru trimestrul precedent, cu indicarea, pentru fiecare furnizor în parte, a datelor de identificare (denumire și IDNO) și a venitului aferent activității respective, raportat de furnizor pentru trimestrul respectiv; (6³) În termen de 15 zile de la primirea datelor menționate la alin.(6²), AGEPI le transmite organizația de gestiune colectivă sau structura comună de colectare desemnată cu dreptul de colectare a remunerației pentru activitatea de retransmitere prin cablu și activitatea de	
--	---	--

	retransmisie a programelor de radio și televiziune”. Termenul de 60 de zile pentru prezentarea informației de către ANRCETI se propune deoarece, conform reglementărilor în vigoare, furnizorii prezintă rapoartele statistice către ANRCETI în termen de 45 zile de la încheierea perioadei de gestiune. Totodată, ANRCETI ar urma să stabilească o metodă uniformă de repartizare a veniturilor din pachetele cu mai multe servicii. De exemplu, venitul alocat serviciului TV în cadrul acestor pachete se stabilește pornind de la diferența între prețul pachetului cu și fără serviciul TV. În ceea ce privește cota procentuală propusă, aceasta ar putea să fie stabilită pornind de la sumele colectate de organizațiile de gestiune colectivă pentru activitatea de retransmitere prin cablu în perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 230/2022 de la principalii furnizori și veniturile obținute de acești furnizori din activitatea de retransmisie a programelor audiovizuale în perioada respectivă, calculate conform metodei stabilite mai sus.	
	Se propune respingerea modificării propuse la art. 101 alin. (7), precum și excluderea în totalitate a alineatului (7) din art. 101 al Legii nr. 230/2022, deoarece această normă este inechitabilă față de utilizatori și, implicit, față de consumatorii finali, care achită, în ultima instanță, remunerațiile respective și reprezintă unul dintre motivele principale pentru care au eșuat negocierile privind metodologia de calcul al remunerației pentru dreptul de retransmitere prin cablu. Conform art. 121 alin. (2) din Legea nr. 230/2022, „remunerația datorată autorilor și interpreților ca urmare a utilizării operelor și a altor obiecte protejate beneficiază de aceeași protecție ca și salariile, inclusiv în sensul că nu poate fi urmărită în cadrul procedurii de executare decât în aceleași condiții ca și salariul”. În acest context, merită de menționat că salariile angajaților, atât din domeniul privat, cât și din domeniul public, nu se indexează anual pe baza indicelui de inflație.	Se acceptă parțial. Modificările propuse la art. 101 alin. (7) din Legea nr. 230/2022 au fost excluse din proiect.

	De asemenea, prețurile pentru bunurile și serviciile furnizate de utilizatori, din care se achită remunerațiile forfetare, nu se indexează anual pe baza indicelui de inflație. Totodată, această normă ar impune majorarea anuală a prețurilor pentru asemenea bunuri și servicii pentru a compensa creșterea remunerației forfetare, stimulând inflația. În afară de aceasta, norma în cauză nu prevede perioada de referință a indicelui de inflație la nivel național, pe baza căruia se calculează cuantumul modificat al remunerației forfetare (de exemplu, pentru întreg anul în care fost publicată metodologia, sau numai pentru perioada de la data publicării metodologiei, sau pentru perioada de la ultima modificare a remunerației). De asemenea, nu este stabilit niciun mecanism de control al corectitudinii calculului efectuat de OGC. Considerăm că orice formule de ajustare a remunerației forfetare trebuie să facă obiectul negocierilor între părți, dar nu să fie impuse prin lege.	
	Referitor la propunerea de completare a art. 101 cu alin. (9)–(12), se propune modificarea și completarea acestui punct, după cum urmează: „(9) În cazul în care părțile din comisia de negociere nu ajung la o înțelegere privind metodologiile în termenul prevăzut la art. 100 alin. (5), negocierile se consideră eșuate și acest fapt, inclusiv sinteza divergențelor, se consemnează într-un protocol, care se depune la AGEPI în termen de 3 zile de la semnarea acestuia de către toate părțile din comisia de negociere. Partea din comisia de negociere este obligată să semneze protocolul în termen de 5 zile lucrătoare de la prezentare sau să prezinte dezacord motivat. În cazul în care o parte a refuzat semnarea protocolului, acesta se depune la AGEPI, însoțit de dezacordul prezentat, după caz. (10) În cazul în care în condițiile alin. (9) negocierile eșuează și pentru dreptul pentru care au fost inițiate negocierile nu există nici o metodologie publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, oricare dintre părți poate depune o cerere la AGEPI	Se acceptă parțial. Referința la art. 102 alin. (4) (potrivit căruia, până la publicarea noilor metodologii rămân valabile vechile metodologii) nu este relevantă în cazul metodologiilor emise doar o singură dată de către AGEPI anume pentru dreptul pentru care au fost inițiate negocierile nu există nici o metodologie publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În ceea ce privește propunerea de aprobare a Metodologiei (alin. (11)), aceasta se contrazice cu propunerea înaintată la alin. (10) potrivit căreia ... oricare dintre părți poate depune o cerere la AGEPI prin care să solicite emiterea metodologiei pentru acel drept. Suplimentar, relevăm că procedura regulamentară de elaborare și aprobare a metodologiei de către Guvern este de durată, or, prin acest proiect se urmărește deblocarea procesului de stabilire/negociere a tarifelor.

	prin care să solicite emiterea metodologiei pentru acel drept. (11) Ținând cont de dispozițiile prezentei legi, inclusiv criteriile prevăzute la art. 99 alin. (5)-(6), art. 100 alin. (6), art. 101 alin. (1)-(6) și art. 102 alin. (1)-(2) și (4), precum și de argumentele și probele aduse de către părțile interesate, AGEPI elaborează, în termen de 90 de zile de la data depunerii cererii, metodologia, care se aprobă de Guvern, și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 5 zile lucrătoare. (12) Metodologia elaborată în conformitate cu art. (12) obligatoriu va conține clauzele în privința cărora nu au existat divergențe între părțile din comisia de negociere. În cazul eșuării negocierilor, pentru a facilita elaborarea metodologiei de către AGEPI, părțile trebuie să depună la AGEPI protocolul însoțit de sinteza divergențelor, care să reflecte propunerile asupra cărora părțile nu au ajuns la acord în cadrul negocierilor. De asemenea, pentru a evita abuzurile din partea unei părți la negocieri, este necesar ca protocolul să fie semnat de toate părțile din comisia de negociere, iar partea care refuză semnarea trebuie să prezinte un dezacord motivat. În continuare, este necesar de a preciza că în baza sintezei divergențelor, AGEPI va elabora un proiect de metodologie, care va fi aprobată de Guvern, pentru a se asigura principiile stabilite la art. 100 alin. (6) și de toate prevederile pertinente din Lega 230/2022. Astfel, având în vedere faptul că prevederile Metodologiei afectează mediul de afaceri și, indirect, consumatorii serviciilor – care reprezintă majoritatea cetățenilor – considerăm că aprobarea Guvernului este necesară pentru respectarea principiilor de echidistanță și proporționalitate. Totodată, termenul pentru emiterea metodologiei este prea scurt, având în vedere faptul că părților trebuie să li se acorde un termen pentru a aduce argumentele și probele în sprijinul propunerilor sale, posibil urmat de un alt termen pentru organizarea de audieri asupra proiectului final și pentru aprobarea metodologiei.	
--	---	--

	Referitor la completarea art. 102 cu alin. (2¹), se propune completarea acestui punct, după cum urmează: Articolul 102 se completează cu alineatul (2²), cu următorul cuprins: (2²) Metodologiile publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova se aplică de la data avizării organizațiilor de gestiune colectivă, cu care au fost negociate, potrivit dispozițiilor prezentei legi, indiferent de durata negocierii metodologiilor și data publicării acestora, cu excepția cazurilor în care metodologia înlocuiește o altă metodologie publicată anterior în Monitorul Oficial al Republicii Moldova pentru același drept și, prin urmare, se aplică din data publicării.” Metodologiile publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova se aplică de la data avizării organizațiilor de gestiune colectivă numai dacă la data publicării nu există o altă metodologie publicată anterior în Monitorul Oficial al Republicii Moldova pentru același drept. Dacă la data publicării noii metodologii există o altă metodologie publicată anterior în Monitorul Oficial al Republicii Moldova pentru același drept, atunci noua metodologie nu poate avea efect retroactiv, deoarece art. 102 alin.(4) din Legea nr. 230/2022 stabilește că „până la publicarea noilor metodologii rămân valabile vechile metodologii”. Pe de altă parte, o metodologie poate fi aplicată numai dacă este publicată în Monitorul Oficial.	Nu se acceptă. Propunerea înaintată se regăsește în art. 102 alin. (2¹) din proiect și redacția în vigoare a alin. (4) a aceluiași articol.
	Se propune excluderea propunerii de abrogare a alin. (8) și (9) de la art. 103, deoarece acesta ar putea conduce la monopolizarea activității de colector de către una sau mai multe organizații de gestiune colectivă, precum și crea dificultăți și incertitudini în obținerea licențelor necesare, achitarea remunerațiilor și plata acestora către titularii de drepturi. De exemplu, o eventuală decizie a AGEPI de a retrage avizul acordat pe o durată nedeterminată ar putea fi contestată în instanța de judecată și suspendată de instanța de judecată până la soluționarea cauzei în fond, care poate dura ani de zile. În acest răstimp, utilizatorii nu vor avea	Se acceptă. Propunerile de modificare a art. 103 alin. (8) și (9) și, corespunzător art. II alin. (2) au fost revăzute.

	certitudinea că licențele acordate de asemenea OGC nu vor fi ulterior anulate și că remunerațiile achitate către asemenea OGC vor putea fi recuperate și nu vor trebui achitate repetat către un alt OGC, în cazul care acțiunea în contestare va fi respinsă. De asemenea, titularii de drepturi nu vor avea certitudinea că vor primi plățile cuvenite din partea unui asemenea OGC sau că plățile achitate de asemenea OGC nu vor trebui restituite în cazul care acțiunea în contestare a acestuia va fi respinsă.	
	La art. II, se propune excluderea alin. (2) și (3), deoarece acestea ar putea conduce la monopolizarea activității de colector de către una sau mai multe organizații de gestiune colectivă, precum și crea dificultăți și incertitudini pentru utilizatori în obținerea licențelor necesare și achitarea remunerațiilor și pentru titularii de drepturi în repartizarea corectă și plata acestor remunerații. De exemplu, o eventuală decizie a AGEPI de a retrage avizul acordat pe o durată nedeterminată ar putea fi contestată în instanța de judecată și suspendată de instanța de judecată până la soluționarea cauzei în fond, care poate dura ani de zile. În acest răstimp, utilizatorii nu vor avea certitudinea că licențele acordate de asemenea OGC nu vor fi ulterior anulate și că remunerațiile achitate către asemenea OGC vor putea fi recuperate și nu vor trebui achitate repetat către un alt OGC, în cazul care acțiunea în contestare va fi respinsă. De asemenea, titularii de drepturi nu vor avea certitudinea că vor primi plățile cuvenite din partea unui asemenea OGC sau că plățile achitate de asemenea OGC nu vor trebui restituite, în cazul care acțiunea în contestare a acestuia va fi respinsă.	Se acceptă. Art. II alin. (2) a fost revăzut, ținând cont de propunerile de modificare a art. 103 alin. (8) și (9).
	Se propune expunerea art. II alin. (4) în următoarea redacție: „(4) În cazurile prevăzute la art. 123 alin. (4), drepturile și obligațiile neexecutate ce țin de colectarea, repartizarea și plata remunerației pentru perioada în care organizațiile de gestiune colectivă dețineau statutul de organizație de gestiune colectivă se exercită de către organizația de gestiune colectivă sau structura comună de colectare desemnată colector pentru perioada curentă.	Nu se acceptă. A se vedea art. II alin. (4) din proiect. Suplimentar, propunerea în speță va fi dificil de implementat în practică, având în vedere că sunt deja încheiate contracte de licență dintre utilizatori și entitățile ce dețineau statutul de organizații de gestiune colectivă.

	(5) Expirarea perioadei pentru care organizația de gestiune colectivă sau structura comună de colectare a fost desemnată colector sau a fost desemnată să gestioneze drepturile ce cad sub incidența licenței extinse sau obligatorii nu afectează drepturile și obligațiile acestora ce țin de colectarea, repartizarea și plata remunerației pentru perioada respectivă, cât timp aceasta rămâne avizată ca atare de către AGEPI. În cazul în care organizația de gestiune colectivă sau structura comună de colectare nu mai este avizată ca atare de către AGEPI, drepturile și obligațiile acestora ce țin de colectarea, repartizarea și plata remunerației pentru perioada pentru care aceasta a fost desemnată colector sau a fost desemnată să gestioneze drepturile ce cad sub incidența licenței extinse sau obligatorii se exercită de către organizația de gestiune colectivă sau structura comună de colectare desemnată colector pentru perioada curentă”. Redacția propusă inițial contravine dispozițiilor tranzitorii prevăzute la art. 123 alin. (1)-(5) din Legea nr. 230/2022: „(1) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi [adică până la 09.01.2023], organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe urmează: a) să își aducă statutul în concordanță cu prevederile art.85 și, în condițiile prevăzute de acesta, să înregistreze modificările statutare la organul competent; b) să fie reavizate de către AGEPI conform prevederilor art.84. (2) Tarifele în vigoare stabilite în contractele de licență cu utilizatorii se aplică până la data de 31 decembrie 2022. (3) Până la realizarea condițiilor prevăzute la alin.(1) din prezentul articol, organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe vor continua să activeze în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii	
--	--	--

	nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. (4) În cazul în care nu au fost respectate termenul și condițiile prevăzute la alin.(1): a) organizațiile de gestiune colectivă își pierd statutul de organizație de gestiune colectivă, fapt ce se stabilește prin decizie a directorului general al AGEPI; b) toate licențele eliberate utilizatorilor devin nule de drept. (5) După expirarea termenului prevăzut la alin.(2) din prezentul articol se aplică tarifele stabilite conform metodologiilor negociate și aprobate în condițiile art.99–101”. Dacă organizația de gestiunea colectivă sau structura comună de colectare și-au pierdut acest statut, ele nu mai pot exercita drepturile și obligațiile ce țin de colectarea, repartizarea și plata remunerației pentru perioada în care au avut statutul respectiv, deoarece nu mai corespund cerințelor stabilite de lege pentru desfășurarea acestei activități. În aceste cazuri, colectarea, repartizarea și plata remunerației pentru perioada respectivă ar trebuie preluată de organizația de gestiunea colectivă sau structura comună de colectare care are statut de colector. Asemenea abordare este valabilă, indiferent de legea în baza căreia a avut loc avizarea sau desemnarea.	
	Se propune comasarea noțiunii de retransmitere prin cablu și retransmisie și art. 74 și 75, precum și modificarea corespunzătoare a textului legii care face referință la cele două noțiuni. Aceste noțiuni reprezintă, în esență, același tip de valorificare a drepturilor, deosebindu-se doar prin procedeul tehnic de asigurare a serviciului (cablu, IPTV, mobil, OTT, etc.). Divizarea artificială a acestor două noțiuni a condus la situația când pentru cele două drepturi au fost avizate și desemnate drept colector organizații de gestiune colectivă diferite și în momente diferite în timp, creând premise pentru negocierea și colectarea remunerației pentru cele două drepturi în cuantum diferit și începând cu date diferite. Acesta fapt a creat premise pentru distorsionarea concurenței pe piața serviciile de retransmisie a serviciilor media audiovizuale.	Nu se acceptă. Propunerea înaintată nu corespunde prevederilor Directivei (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului.

	Suplimentar, luând în considerație faptul că la momentul actual sunt multe întrebări și pretenții privind răspunderea utilizatorilor pentru faptul că autorii și titularii de drepturi nu și-ar primi remunerațiile cuvenite, considerăm necesară modificarea și completarea Legii cu prevederi ce ar veni să soluționeze aceste probleme: Activitatea OCG, în special al collectorului, sa fie supusă controlului anual al Curții de conturi, precum este cazul Franței, fiindcă OCG sunt organizații care gestionează bani, ce ar putea fi calificați ca “bani publici”, deoarece sunt colectați de la cetățenii de rând prin intermediul “Utilizatorilor”, în virtutea unor prerogative legale. Credem că efectuarea controlului de personalul calificat al Curții de conturi ar constitui o garanție suplimentară de asigurare de către stat a legalității în procesul de gestiune a sumelor colectate anual. Norme mai clare și detaliate cu privire la obligațiile: a) de transparență a OGC, după cum este cazul României, unde OGC, începând cu data de 1 ianuarie, au obligația de a publica trimestrial, până în ultima zi a primei luni ce urmează trimestrului de referință, prin afișare la sediul acestora, precum și în format electronic, pe pagina proprie de internet, pentru trimestrul anterior, sumele colectate pe categorii de utilizatori sau alți plătitori, sumele reținute, costul gestiunii și sumele repartizate pe categorii de titulari, proveniența acestora, modul de calcul al drepturilor, precum și reținerile aplicate (a se vedea art. 170 al. 2^{^1} al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe din România¹). Spre deosebire de RM, raportul se întocmește de OGC în termen de 8 luni de la încheierea exercițiului financiar respectiv și se publică pe pagina web oficială a organizației de gestiune colectivă. Totodată, ar trebui să fie stabilite norme mai clare cu privire la răspunderea persoanelor fizice din organele de conducere a OGC care a admis încălcări în asigurarea obligației de transparență sau gestiunea defectuoasă a banilor colectați de la cetățenii RM pentru a fi distribuiți autorilor. La moment, nu există mecanisme clare de asigurare a acestor obligații și	Nu se acceptă. Propunerea înaintată a fost consultată cu Curtea de Conturi, în calitate de instituție supremă de audit a statului. În esență, prin răspunsul său (scrisoarea nr. 2/3-393-25 din 05.05.2025), Curtea de Conturi a comunicat că în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, cât și ale Legii nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, aceasta este instituția abilitată cu evaluarea modului de formare, de administrare și de întreținere a <u>resurselor financiare publice</u>, <i>prin realizarea auditului public extern în conformitate cu programul anual al activității de audit</i> și cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit. În context, propunerea astfel înaintată nu este oportună ținând cont de statutul și rolul instituției supreme de audit în stat, inclusiv din cauza insuficienței resurselor instituționale. Mai mult decât atât, art. 96 alin. (3) din Legea nr. 230/2022 prevede expres necesitatea auditării anuale obligatorii a informațiilor menționate în alin. (2) al aceluiași articol, care urmează a fi efectuat de către una sau mai multe persoane abilitate prin lege să auditeze situațiile financiare. Introducerea unei obligații suplimentare pentru instituția supremă de audit de a efectua auditul unui raport care, potrivit cadrului legal actual, este deja supus auditării de către persoane autorizate, generează un potențial de dublare nejustificată a activităților ce riscă să genereze inconsecvențe în concluzii, confuzie în rândul utilizatorilor raportului și să afecteze percepția asupra rolului și valorii adăugate a auditului public extern.
--	--	--

	suntem în situația în care periodic licențele colectorilor sunt retrase fără responsabilizare. b) de repartizare a sumelor colectate, precum este prevăzut în art. 170 și 171 ale Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe din România. Astfel, se propune completarea Proiectului de lege cu următoarele prevederi: 1. La articolul 95: Se completează cu alineatul (31) cu următorul cuprins: „(31) Orice membru are dreptul de a solicita, în nume personal sau prin reprezentant autorizat, informațiile detaliate și documente privind sumele ce i-au fost repartizate în ultimele 12 luni, proveniența, modul de calcul al drepturilor și reținerile aplicate, precum și verificarea concordanței acestor date cu regulile de repartizare prevăzute la art. 97 din prezenta lege. alineatul (4) se completează după cum urmează: „k) metodologiile în baza cărora colectează remunerațiile, precum și Decizia Directorului General al AGEPI prin care organizația de gestionare colectivă a fost desemnată în calitate de colector; l) raportul anual de transparență.” 2. Articolul 96: Se completează cu alineatul (4) și (11) cu următorul cuprins: „(4) Raportul anual de transparență a organizației de gestiune colectivă desemnată colector și activitatea acesteia vor fi supuse auditului financiar anual, care va fi efectuat de către Curtea de Conturi în conformitate cu prevederile art. 31-37 din Capitolul III al Legii nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova. (11) În cazul revocării deciziei de desemnare a colectorului, Rapoartele anuale de transparență întocmite de organizația de gestiune colectivă până la momentul revocării, se publică pe pagina web oficială a AGEPI, unde rămân la dispoziția publicului minim 5 ani.” Articolul 107¹. Răspunderea persoanelor cu funcții de conducere în cadrul organizațiilor de gestiune colectivă	
--	---	--

	(1) Persoanele care dețin funcții de conducere sau de răspundere în cadrul în cadrul organizațiilor de gestiune colectivă extinsă sunt direct răspunzătoare pentru respectarea legislației aplicabile în domeniul drepturilor de autor și drepturilor conexe, precum și gestionarea transparentă, corectă și conformă a activității collectorului. (2) În cazul în care se constată că persoanele cu funcții de conducere sau de răspundere din cadrul collectorului nu respectă obligațiile impuse prin prezenta lege, cu excepția celor a căror încălcare se pedepsește contravențional sau penal, AGEPI dispune suspendarea din funcție a acestora pentru o perioadă cuprinsă între 1-3 ani, cu interdicția de a ocupa funcții similare în cadrul altor organizații de gestionare colectivă pe durata suspendării.”	
Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agrement din Republica Moldova (MĂR) nr. 35 din 17.04.2025	Referitor la propunerea de modificare a redacției alin. (3) de la art. 77, consideră necesar de a exclude această prevedere, și menținerea actualei redacții prevăzute în lege, deoarece cuantumul remunerației echitabile trebuie să fie stabilită prin Hotărâre de Guvern, nu exclusiv în metodologia negociată. Actualele metodologii aprobate și publicate în Monitorul Oficial, nu sunt însoțite de o procedură clară din punct de vedere juridic privind aplicarea acestora, inclusiv neclaritatea privind formarea tarifelor aplicabile utilizatorilor, în special din sectorul unităților de alimentație publică nu este argumentată din punct de vedere economic. Stabilirea tarifelor prin hotărâre de Guvern ar oferi o bază legală mai solidă, garantând echilibru între titularii de drepturi și utilizatori.	Nu se acceptă. Propunerea de modificare a art. 77 alin. (3) din Legea nr. 230/2022 are ca bază amendamentele operate la alin. (2) al aceluiași articol, în redacția Legii nr. 329/2023 pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în sensul exceptării de la achitarea remunerației echitabile pentru împrumutul public a bibliotecilor de drept public din sistemul național de biblioteci, definite conform Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci. În acest caz, întrucât remunerația echitabilă pentru împrumutul public urmează a fi achitată de către bibliotecile de drept privat, cu referire la negocierea remunerațiilor, vor fi aplicabile prevederile art. 99-102 din Legea nr. 230/2022.
	La art. 101 alin. (2¹), nu sunt de acord cu prevederea dată, care permite organizațiilor de gestiune colectivă să solicite o remunerație minimă, chiar și în cazurile în care echivalentul remunerației procentuale este mai mic decât această sumă, din următoarele motive: remunerația pentru utilizarea drepturilor de autor trebuie să fie proporțională cu volumul utilizării și valoarea comercială reală a operei. Introducerea unui prag minim obligatoriu duce la situația în care utilizatorii pot fi obligați să plătească mai mult decât	Se acceptă. Art. 101 cu alin. (2¹) a fost revăzut, în contextul propunerii înaintate de reprezentanții mediului privat .

	valoarea obiectivă a drepturilor, ceea ce încalcă principiul justei raportări între beneficiu și plată. Această prevedere impune un minim obligatoriu, indiferent de condițiile concrete, contextul utilizării sau capacitatea financiară a utilizatorului. Lipsesc criterii clare pentru calcularea „venitului minim” al titularilor de drepturi, ceea ce poate duce la stabilirea arbitrară a unor remunerații minime excesive. Suplimentar, sistemul de gestiune colectivă se bazează pe principiul repartizării proporționale a veniturilor între titularii de drepturi. Introducerea unui minim fix distorsionează acest mecanism, deoarece sumele pot fi distribuite nu în funcție de utilizarea reală a operelor, ci în baza unor praguri minime stabilite.	
	Referitor la propunerea de amendare a art. 101 alin. (7) enunțurile doi și trei, nu sunt de acord cu dispoziția care permite organizațiilor de gestiune colectivă să modifice anual remunerația forfetară în baza indicelui inflației naționale, din următoarele motive: legarea remunerației exclusiv de indicele inflației naționale ignoră condițiile reale ale pieței, volumul de utilizare a operelor și situația financiară a anumitor categorii de utilizatori. Aceasta poate conduce la creșteri nejustificate ale costurilor, în special pentru întreprinderile mici. Modificarea remunerației forfetare are loc unilateral, fără consultări obligatorii cu utilizatorii. Aceasta încalcă echilibrul intereselor părților și privează utilizatorii de posibilitatea de a influența condițiile care le afectează direct obligațiile financiare. Procedura prevăzută de publicare în Monitorul Oficial în termen de cinci zile și intrarea în vigoare a modificărilor după o lună oferă un timp limitat pentru adaptare. Acest aspect este deosebit de critic pentru companiile cu bugete planificate, inclusiv cele cu un număr mare de unități. La fel, în lipsa unor mecanisme transparente și independente de control al calculelor și aplicării metodologiilor, indexarea inflației poate deveni un pretext formal pentru majorări regulate, chiar și atunci când situația economică reală sau utilizarea operelor nu justifică aceste creșteri.	Se acceptă. Propunerile de modificare a art. 101 alin. (7) au fost excluse din proiect.
	La art. 101, propunerea de completare cu alin. (9)-(12), nu se acceptă din următoarele	Nu se acceptă.

	motive: publicarea unui protocol, nu conține o metodologie convenită de părți, este incorectă din punct de vedere juridic și nu are valoare juridică. Un astfel de protocol doar consemnează eșecul negocierilor, dar nu reflectă niciun rezultat normativ care să reglementeze relațiile dintre părți, așa cum s-a întâmplat și cu metodologia pentru unitățile de cazare și alimentație publică. Publicarea unui document care nu conține dispoziții convenite poate induce în eroare părțile interesate, creând iluzia că o metodologie a fost într-adevăr aprobată. Aceasta încalcă certitudinea juridică și poate conduce la abuzuri, mai ales dacă una dintre părți (de exemplu, organizația de gestionare colectivă) încearcă să folosească acest document publicat ca bază pentru stabilirea unilaterală a condițiilor de utilizare a obiectelor de drepturi de autor. Mai mult, publicarea unor astfel de protocoale poate duce la conflicte în aplicarea legii, având în vedere că va rămâne neclar: ☐ cum a fost determinată aceasta; ☐ corespunde ea realităților economice și intereselor ambelor părți; ☐ are aceasta caracter obligatoriu, în ciuda lipsei unui acord între părți. Mai mult, această practică subminează încrederea în procesul de negociere și în rolul AGEPI ca organism guvernamental neutru. Suplimentar, această reglementare poate conduce la o situație în care negocierile sunt blocate artificial de una dintre părți, cu intenția de a ajunge rapid la o procedură formală, ocolind soluțiile negociate. Astfel, părțile nu mai sunt motivate să caute un compromis real. Considerarea automată a negocierilor ca fiind eșuate poate conduce la soluții impuse, mai puțin echitabile pentru ambele părți. Astfel, atât utilizatorii, cât și titularii de drepturi pot fi privați de avantajele unui acord negociat echilibrat.	Amendamentele propuse la art. 101 din Legea nr. 230/2022, prin completarea acestuia cu alin. (9)-(2) nu presupun publicarea unui protocol. Or, potrivit art. alin. (9), protocolul în care se consemnează eșuarea negocierilor, inclusiv sinteza divergențelor se depune la AGEPI. Respectiv, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova se publică metodologia emisă de comisia creată de către AGEPI, conform 101 alin. (12) din proiect.
	La art. 101 alin. (12) „Ținând cont de criteriile prevăzute la art. 100 alin. (6), precum și de argumentele și probele aduse de către părți, comisia creată de către AGEPI, cu majoritatea simplă de voturi, emite metodologia în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova	Se acceptă. Art. 101 alin. (12) a fost completat.

	în termen de 5 zile lucrătoare. Metodologia emisă de către Comisie poate fi contestată în instanța de judecată <u>fără respectarea procedurii prealabile</u>”. Comentariu: Articolului dat i s-a adăugat sintagma subliniată, fiind o precizare privind lipsa necesității respectării unei proceduri prealabile, pentru ca părțile să înțeleagă că pot, fără depunerea unei cereri prealabile, să se adreseze direct instanței de judecată pentru soluționarea litigiului.	
	La art. 102 alin. (2¹), solicită ajustarea acestui punct conform următoarei redacții: „Metodologiile publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova se aplică de la data expirării termenului prevăzut la art. 100 alin. (5)”. Consideră că data avizării organizațiilor de gestiune colectivă nu reflectă în mod corect momentul final al negocierii, deoarece acest termen poate fi influențat de factori administrativi, care nu depind de părțile implicate în procesul de negociere. De fapt, esențială pentru aplicabilitatea metodologiilor este data expirării termenului acordat pentru negocieri, ceea ce stabilește în mod clar momentul în care părțile nu au reușit să ajungă la un numitor comun. Dacă metodologiile se aplică imediat după avizarea organizațiilor de gestionare colectivă, acest lucru poate crea o aplicare retroactivă a noilor reguli, ceea ce este inechitabil pentru părțile implicate. De exemplu, dacă avizarea este realizată prea târziu, metodologia ar putea fi aplicată retroactiv în mod excesiv, ceea ce nu oferă o perioadă de tranziție adecvată și corectă pentru ajustarea condițiilor de acord. Stabilirea datei de aplicare a metodologiilor la expirarea termenului de negociere oferă o mai mare transparență și predictibilitate, atât pentru organizațiile de gestionare colectivă, cât și pentru utilizatori.	Nu se acceptă. Legea nr. 230/2022 nu prevede că pe perioada negocierii metodologiilor (conform art. 100 alin. (5) din Legea nr. 230/2022), utilizatorii nu utilizează operele protejate prin drept de autor și drepturile conexe, respectiv licențele de utilizare a acestora se suspendă. Respectiv, pe perioada negocierilor utilizatorii utilizează operele și urmează să achite remunerația negociată pentru aceasta. Prin propunerea înaintată, s-ar permite utilizarea operelor fără achitarea remunerației și într-un final, prejudicierea drepturilor autorilor și titularilor de drepturi.
	La art. II alin. (4), prin introducerea acestei norme în proiectul de Lege, se creează impresia că se încearcă „reîntoarcerea” situației juridice anterioare datei de 09.01.2023, conferindu-se retroactiv un statut legal organizațiilor de gestiune colectivă care nu au fost reavizate în termenul prevăzut de lege, precum și	Nu se acceptă. Perioada de referință e până la pierderea statutului de organizație de gestiune colectivă și în special pentru cauzele/litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, în vederea încasării remunerațiilor datorate pentru titularii de drepturi.

	valabilitate licențelor eliberate de acestea după 31 decembrie 2022. Această interpretare contravine poziției oficiale exprimate anterior chiar de către AGEPI, în scrisoarea nr. 272 din 21.02.2023, adresată unui agent economic, unde se menționează clar că: „Reieșind din considerentul că în prezent nu sunt organizații de gestiune colectivă avizate în condițiile noii Legi, începând cu data de 10.01.2023, toate licențele eliberate utilizatorilor de cele două organizații de gestiune colectivă menționate (...) au devenit nule de drept”. Această modificare legislativă constituie o schimbare radicală de poziție, afectând principiile fundamentale ale securității juridice și previzibilității normelor de drept. Ea creează incertitudine juridică pentru utilizatori, care nu mai pot ști cu claritate dacă licențele deținute sunt valabile sau nu, și riscă să plătească de două ori pentru aceleași drepturi — o dată către organizațiile anterioare, și a doua oară către eventualele organizații nou-avizate. În plus, această dispoziție poate genera pierderi economice considerabile pentru utilizatori și poate conduce la un număr masiv de litigii, împovărând nejustificat sistemul judiciar.	
	Totodată, solicită modificarea Art. 70 alin. (2) lit. c) și lit. d) din Legea nr. 230/2022. În forma actuală, legea prevede că remunerația unică echitabilă pentru comunicarea publică a fonogramelor și a interpretărilor ori execuțiilor fixate audiovizual, publicate în scop comercial, se achită în mod obligatoriu prin intermediul organizațiilor de gestiune colectivă. Această prevedere restrânge nejustificat libertatea contractuală a utilizatorilor și a titularilor de drepturi, lipsindu-i de posibilitatea legală de a încheia contracte directe. Este important să subliniem că dreptul de a contracta direct este recunoscut atât de jurisprudența internațională, cât și de directivele europene în materie de drepturi de autor, care permit gestiunea individuală acolo unde aceasta este posibilă și solicitată de părți. Impunerea exclusivă a gestiunii colective, fără a oferi alternativa unui contract direct, încalcă principiile autonomiei de voință,	Nu se acceptă. A se vedea art. 11 alin. (2) din Tratatul de la Beijing privind interpretările și execuțiile audiovizuale, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 118/2015. Mai mult decât atât, aplicarea unor tarife diferențiate pentru utilizatori care se află în aceleași condiții dă dovadă de inechitate cât și de o concurență neloială. Totodată, art. 102 alin. (2) din Legea nr. 230/2022 oferă posibilitatea utilizatorilor de a încheia contract de licență prin negocieri directe până la stabilirea unei Metodologii.

	concurenței loiale și accesului liber la piață. De asemenea, această practică poate duce la costuri mai mari pentru utilizatori, lipsă de flexibilitate contractuală și chiar la blocaje administrative în cazul în care organizațiile de gestiune colectivă nu reflectă interesul real al titularilor de drepturi. Prin urmare, se propune redacția următoare a art. 70 alin. (2): ”(2) Sunt gestionate colectiv obligatoriu următoarele drepturi: a) dreptul la remunerație compensatorie pentru copia privată, conform prevederilor art.71; b) dreptul la remunerație compensatorie pentru reprografiere, conform prevederilor art.72; c) dreptul interpreților și al producătorilor de fonograme la remunerație unică echitabilă pentru radiodifuzare; d) dreptul interpreților la remunerație echitabilă pentru radiodifuzarea interpretărilor și a execuțiilor fixate audiovizual; e) dreptul la retransmitere prin cablu, conform prevederilor art.74; f) dreptul de retransmisie, conform art.75; g) dreptul de suită, conform prevederilor art.76; h) dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut public, conform prevederilor art.77; i) dreptul interpreților la remunerație suplimentară anuală, conform prevederilor art.46 alin.(5).” Considerăm necesar de a fi luată în calcul propunerile sus-menționate, spre ajustarea unui cadru legal ce să fie corect aplicat și respectat de toate părțile implicate cu privire la protecția domeniul drepturilor de autor dar și drepturilor conexe.	
“ROZUM IT” S.R.L. nr. 14-04/1 din 14.04.2025	Modificarea reglementărilor pentru mediul digital, fiind aplicate prevederile Directivelor Europene: Întrucât tehnologia și mediul digital evoluează rapid, ar fi util ca legea să fie actualizată pentru a acoperi mai detaliat aspectele legate de distribuirea și reproducerea operei în mediile online (platforme și softuri). Reglementarea echitabilă a remunerației creatorilor:	Nu se acceptă. Dreptul de autor și drepturile conexe cad sub incidența dreptului privat, iar orice acțiune care nu este reglementată de Legea nr. 230/2022 se va implementa/negocia/aplica în strictă înțelegere dintre titularul de drepturi și utilizator. Punerea la dispoziția publicului este un drept care se gestionează exclusiv de către titularul de drepturi/autor, iar orice imixtiune a statului fără o justificare legală, inclusiv la nivel internațional sau

	O propunere ar fi modificarea reglementărilor privind remunerația pentru utilizarea operei lor în diferite contexte, astfel încât aceasta să fie echitabilă și transparentă. De exemplu, stabilirea unor reguli clare pentru remunerația autorilor atunci când operele lor sunt utilizate prin intermediul unui soft, factor care va oferi o transparență unică. Consideră necesar, ca AGEPI, să intervină cu reglementări în partea regimului sublicenței.	European ar îngreuna substanțial drepturile titularilor de drepturi în felul de a dispune de bunurile sale după bunul plac. În cazul în care, propunerea se referă la monitorizarea utilizărilor de către utilizatori a operelor muzicale în diferite sfere economice, menționăm că Legea nr. 230/2022 obligă utilizatorii de a prezenta rapoarte de utilizare (art. 105 alin. (2) lit. d)), conferă drepturi organizațiilor de gestiune colectivă să monitorizeze prin orice mijloace activitatea utilizatorilor, gratuit și fără autorizare suplimentară din partea acestora, pentru a supraveghea utilizarea repertoriului propriu (art. 93 lit. e)) și pentru situația reglementată la art. 103 alin. (5) Legea stabilește o condiție pentru colector de a deține un program de monitorizare a utilizării operelor. Drept urmare, Legea nr. 230/2022 reglementează suficient de clar astfel de situații, încât să asigure principiile de echitabilitate și transparență.
	Clarificarea regimului sublicenței Propunerea este de a clarifica regimul juridic al sublicenței acordate de titularii drepturilor de autor și drepturilor conexe, în special în contextul colaborărilor cu platforme și servicii generate de softuri. De exemplu, legea să prevadă expres prevederi care permit licențierea directă a operelor sau acordarea de sublicențe de către titulari, fără a fi necesară intervenția Organizațiilor de Gestiune Colectivă (OGC), în condițiile în care remunerațiile sunt negociate direct între părți și sunt echitabile pentru autorii originali. Propunere de text, a legii nr. 230/2022: Se permite negocierea directă a remunerației pentru utilizarea operelor protejate de drepturi de autor și drepturi conexe, prin acorduri de sublicență, fără a fi necesar ca utilizatorul final să intervină în cadrul Organizațiilor de Gestiune Colectivă, cu condiția respectării unui	Nu se acceptă. Propunerea înaintată este contrară art. 11 alin. (2) din Tratatul de la Beijing privind interpretările și execuțiile audiovizuale, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr.118/2015, art. 12 alin. (1)-(2) și alin. (4) Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE, art. 3 alin. (2) din Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu, art. 12 alin. (3) din Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE.

	cadru transparent privind remunerația autorilor.	
	Excepții de la regimul de gestionare colectivă. Ar putea fi inclusă o excepție în care utilizatorii de muzică din domeniul digital și multimedia (cum sunt platformele de streaming sau producătorii de conținut video) să poată încheia acorduri directe cu titularii drepturilor, fără a fi obligați să treacă prin OGC, atunci când există un acord clar privind plata remunerațiilor autorilor. Propunere de modificare: Utilizatorii care achiziționează sau sublicențiază opere muzicale sau alte tipuri de opere prin intermediul unui soft online, pot negocia direct termenii licenței și remunerațiile, fără intervenția Organizațiilor de Gestire Colectivă, în cazul în care aceste licențe sunt obținute din surse care administrează în mod direct drepturile de autor.	Nu se acceptă. A se vedea art. 67, 70 și 78 din Legea nr. 230/2022.
	Promovarea transparenței în negocierea remunerațiilor Propunerea ar putea include o reglementare care să impună transparență în privința remunerațiilor negociate direct de către părți, astfel încât să nu existe abuzuri sau inechități față de autorii și titularii de drepturi. Propunere de modificare: Este obligatoriu ca toate acordurile de sublicență directe în domeniul drepturilor de autor și drepturilor conexe să fie supuse unor proceduri transparente, iar remunerațiile negociate să fie comunicate autorilor într-un mod care asigură respectarea drepturilor acestora.	Nu se acceptă. Directivele europene transpuse în Legea nr. 230/2022 și care sunt indicate în preambulul acesteia nu reglementează regimul sublicenței, dar cel al licenței eliberate utilizatorilor de către entitățile ce au calitatea de organizație de gestiune colectivă sau structura comună de colectare, fiind un element al gestiunii colective, potrivit art. 67 alin. (3) din Legea nr. 230/2022.
	Stabilirea unui mecanism de control pentru remunerațiile directe Pentru a proteja autorii și a asigura că remunerațiile negociate direct sunt corecte, ar putea fi propus un mecanism de control, posibil printr-o autoritate națională competentă, care să verifice respectarea normelor legale și să garanteze echitatea remunerațiilor. Reglementarea unui cadru pentru licențierea non-colectivă introducerea unui cadru clar pentru licențierea non-colectivă a operelor, astfel încât companiile care doresc să licențieze direct operele protejate,	Nu se acceptă. A se vedea art. 67, 70 și 78 din Legea nr. 230/2022.

	fără a apela la OGC-uri, să poată să facă acest lucru într-un mod legal și reglementat, păstrând drepturile autorilor și asigurând remunerațiile corecte. Propunere de modificare: Licențierea operelor protejate de drepturi de autor și drepturi conexe poate fi efectuată în mod direct între titulari și utilizatori, fără intervenția Organizațiilor de Gestione Colectivă, cu condiția ca aceasta să fie reglementată prin acorduri care să garanteze plata unei remunerații echitabile și transparente autorilor. Exemplu de text: Art. 9 alineatul 9¹ din Legea nr. 230/2002, care va prevedea că - utilizatorii care achiziționează sau sublicențiază opere muzicale, filme sau alte tipuri de opere prin platforme online pot negocia direct termenii licenței și remunerațiile, fără intervenția Organizațiilor de Gestione Colectivă, în cazul în care aceste licențe sunt obținute din surse care administrează în mod direct drepturile de autor.	
	Se propune completarea art. 67 alin. (1) din Legea nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, după cum urmează: „Autorii și titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe își pot exercita drepturile patrimoniale în mod individual (gestiune individuală) sau prin intermediul entităților ce dețin softuri online cu capacitate de gestiune a operelor, pentru care oferă licență și sublicență, nefiind limitate la organizațiile de gestiune colectivă (gestiune colectivă). Totodată, raportând la aceeași normă, exercitarea drepturilor patrimoniale în mod individual oferă titularului de drepturi posibilitatea de a se adresa unor intermediari persoane fizice sau juridice pentru a fi reprezentat cu drepturi de colectare și gestionare a operelor.	Nu se acceptă. A se vedea art. 67, 70 și 78 din Legea nr. 230/2022.
Belei Olga	Referitor la completarea art. 101 din Legea nr. 230/2022 cu un alineat nou (2¹), potrivit căruia organizațiile de gestiune colectivă (OGC) pot solicita în negocieri o remunerație minimă ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru asigurarea unui venit minim titularilor de drepturi în cazul în care sumele echivalentului remunerației procentuale	Nu se acceptă. Redacția art. 101 alin. (2¹) a fost ajustată urmare acceptării parțiale a propunerii mediului privat. Totodată, se consideră că propunerea de a stabili remunerația minimă inițial într-un acord de către toate OGC-urile avizate participante la procedura de negociere a metodologiei, va tergiversa însuși procesul de negociere.

	sunt mai mici decât suma remunerației minime stabilită, respectiv se deduce că acesta este un drept al OGC-urilor. Deoarece introducerea acestei modificări are ca scop acordarea unei garanții legale titularilor de drepturi de a beneficia de o remunerație, în cazul exercitării dreptului de radiodifuzare, consider necesar ca solicitarea unei remunerații minime, în condițiile art. 101 alin.(2¹) din proiectul de modificare a Legii nr.230/2022 să fie formulat nu ca un drept, dar ca o obligație a OGC-urilor. În plus, deoarece în procesul de negociere a metodologiilor participă toate OGC-urile avizate, este necesar ca mărimea remunerației minime ce urmează a fi solicitată de la radiodifuzori să fie stabilită într-un acord comun, pentru că în caz contrar există riscul ca fiecare OGC care este parte a negocierilor să solicite remunerații minime în quantum diferit și atunci în loc să eficientizăm procesul, vor fi mai multe discrepante atât între OGC-uri și utilizatori, cât și între OGC-uri. Urmare a celor menționate propunem reformularea alin.(2¹) de la art. 101 în felul următor: „Pentru asigurarea unui venit minim titularilor de drepturi, în procesul de negociere a remunerațiilor pentru radiodifuzare, organizațiile de gestiune colectivă vor solicita achitarea unei remunerații minime, stabilite într-un acord comun, dacă sumele echivalentului remunerației procentuale calculate conform metodologiei sunt mai mici decât suma remunerației minime”. În contextul, aplicării art. 101 alin. (2¹) din proiectul de modificare a Legii nr.230/2022, este necesar de a completa art. 94 „Obligațiile generale ale organizațiilor de gestiune colectivă” cu lit. o) cu următorul conținut: „să stabilească remunerația minimă pentru dreptul de radiodifuzare într-un acord comun cu toate organizațiile de gestiune colectivă ce urmează a fi solicitată în cazul în care suma echivalentului remunerației procentuale calculate în baza metodologiei este mai mică decât suma remunerației minime stabilite”.
--	---

	Referitor la modificarea art. 101 alin. (7) din Legea nr. 230/2022, propunem modificarea și a primului enunț, luând în considerație faptul că indexarea remunerațiilor pentru utilizarea obiectelor drepturilor de autor și conexe constituie o garanție similară cu indexarea pensiilor. Propunem ca primul enunț de la art. 101 alin. (7) din Legea nr. 230/2022 să fie reformulat astfel: „Organizațiile de gestiune colectivă vor solicita anual, modificarea remunerațiilor forfetare, începând cu prima lună a anului următor celui în care s-au publicat metodologiile, pe baza indicelui de inflație stabilit la nivel național.” Enunțul trei de la art. 101 alin. (7) din proiectul de modificare a Legii nr.230/2022 prevede că remunerațiile forfetare modificate intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Deoarece data publicării poate fi orice zi a lunii, vor trebui să fie revizuite tarifele pentru fiecare contract încheiat de către OGC-ul colector sau structura comună de colectare cu utilizatorii și vor apărea dificultăți la emiterea facturilor de plată. Din acest considerent, propunem ca remunerațiile forfetare modificate să fie aplicate în prima zi a lunii următoare datei publicării. Este o practică deja consolidată în sistemul gestiunii colective din România, conform Deciziilor emise de către Oficiul Român pentru Drepturile de Autor. Pentru detalii - https://orda.ro/despre/decizii-orda/.	Nu se acceptă. Amendamentele propuse la art. 101 alin. (7) au fost excluse în general din cuprinsul proiectului. În ceea ce privește propunerea de reformulare a primului enunț, reținem că este suficientă reglementarea în vigoare.
	Referitor la completarea art. 101 din Legea nr. 230/2022 cu un alineat (12): Ultimul enunț din acest alineat nou prevede că metodologia emisă de către Comisie poate fi contestată în instanța de judecată. În contextul în care pentru restul Metodologiilor negociate nu este indicată expres în Lege modalitatea de contestare în instanța de judecată, considerăm necesar de a prevedea dreptul de a contesta Metodologiile publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în instanța de judecată atât pentru Metodologiile negociate și agreeate de părți, cât și pentru cele emise de Comisia creată de AGEPI. În acest caz urmează de a prevedea norma de la art. 74 alin. (5) pentru Metodologia privind	Se acceptă parțial. Posibilitatea contestării metodologiilor negociate se conține în amendamentul propus la art. 101 alin. (8). În ceea ce privește propunerea de revizuire a normei de la art. 74 alin. (5) din Legea nr. 230/2022, relevăm că prevederile art. 74 alin. (5), (7), (6) și (9) transpun prevederile art. 11 din Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu.

	dreptul la retransmitere cablu, or s-ar crea situația a aplicării a două norme cu conținut diferit sau crearea unei situații speciale pentru retransmiterea prin cablu „În cazul în care nu încheie un protocol cu privire la metodologie conform dispozițiilor art. 101, oricare dintre părți poate apela la Comisia de mediere instituită de AGEPI înainte de a iniția altă cale extrajudiciară de soluționare a litigiului sau înainte de a se adresa în instanța de judecată.” (art. 74 alin.(5)). În condițiile expuse supra, propunem completarea art. 101 alin. (8) în final cu următorul enunț: „Metodologiile publicate pot fi contestate în instanța de judecată.” De asemenea, propunem excluderea alin. (5) de la art. 74 din Legea nr.230/2022.	
	Alin. (2¹) de la art. 102 se propune de a fi completat după cuvîntul „colectivă” cu sintagma „desemnate colectori”, or altfel acest alineat nu are nici un sens și nici aplicabilitate, fiindcă organizații de gestiune colectivă avizate pot fi mai multe și nu va fi clar de la data avizării cărora se va calcula termenul de punere în aplicare a Metodologiilor.	Se acceptă.
	Nu se acceptă substituirea condiției expuse la art. 103 alin. (5) lit.c) - „cu un nivel minim de cheltuieli” cu „precum și deține acorduri de reprezentare reciprocă cu organizații de gestiune colectivă similare din străinătate.”, or această prevedere, în lipsa unei argumentări corespunzătoare în Nota de fundamentare la proiect, favorizează din start unele organizații de gestiune colective. Practica gestiunii colective din Republica Moldova a demonstrat că numărul de acorduri de reprezentare încheiate cu alte OGC-uri din străinătate nu valorează nimic dacă aceste acorduri nu sunt lucrative și rămîn doar pe hîrtie. Titularii de drepturi din Republica Moldova de ani de zile așteaptă ca să fie soluționată problema primirii remunerațiilor din România unde creațiile artiștilor noștri sunt utilizate pe larg atît în cadrul concertelor, în mediul ambiental, cît și la posturile de radio și TV. Amintim de cazul asociației AsDAC care a avut peste 40 de acorduri cu organizații din străinătate, dar care nu au fost lucrative, deoarece orice OGC trebuie să ia în considerație în primul rînd dreptul membrilor săi la remunerație	Se acceptă. Amendamentele propuse la art. 103 alin. (5) au fost revăzute, respectiv, acesta a fost completat cu o condiție suplimentară pe care urmează să o întrunească organizația de gestiune colectivă pentru a fi desemnată colector.

	pentru utilizările din străinătate. La fel, în cazul în care de pe teritoriul Republicii Moldova au fost colectați bani pentru autori și alți titulari de drepturi străini (să luăm același exemplu cu România), atunci remunerația trebuie să ajungă anume la artiștii români. Mai mult decât atât, în cadrul controalelor efectuate de către AGEPI la organizațiile de gestiune colectivă ar trebui să se atragă atenție și asupra faptului cum sunt realizate obligațiile din acordurile de reprezentare cu alte OGC-uri din străinătate, or în actele de control din ultimii 10 ani nu au fost reflectate sumele remunerațiilor transferate de către OGC-urile din Republica Moldova la organizațiile similare peste hotare și nici ce sume de bani au încasat titularii de drepturi din Republica Moldova de la utilizările creațiilor lor în alte state cu care OGC-urile au încheiate acorduri de reciprocitate. Consideră că menținerea condiției „nivel minim de cheltuieli” este una binevenită și va crea o concurență loială între organizațiile de gestiune colectivă avizate dintre care urmează a fi desemnat colectorul. Nivelul minim de cheltuieli va genera o responsabilitate în plus pentru OGC ca să lucreze eficient și să aibă o abordare serioasă în raport cu titularii de drepturi și utilizatori. Ori cu cât va fi mai mici cheltuielile, vor fi mai mari eforturile de a încasa remunerația de la utilizatori și mai mult din remunerația colectată va ajunge la titulari.	
	La alin. (8) cu care se propune de completat art. 123, considerăm oportun reformularea acestuia pentru a evita interpretările și posibilitățile ca organizațiile de gestiune colectivă care au activat în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe să continue activitatea în paralel cu organizațiile de gestiune colectivă care activează în baza Legii nr. 230/2022, cu unica diferență că dispunând de toate atribuțiile, drepturile și obligațiile unui OGC sunt exonerate de control din partea AGEPI. După cum este argumentat în Nota de fundamentare la proiectul de modificare a Legii nr. 230/2022 – „pentru a nu admite prejudicierea drepturilor titularilor de drepturi, se consideră judicios să se	Se acceptă. A se vedea art. II alin. (4) din proiect.

	precizeze aspectele cu referire la capacitatea, inclusiv cea procedurală a organizațiilor de gestiune colectivă care activau în baza reglementărilor legii vechi, să întreprindă toate acțiunile legale în scopul încasării remunerațiilor de autor.” Având în vedere faptul că în baza licențelor eliberate utilizatorilor în baza Legii nr. 139/2010, cereri de încasare a remunerațiilor datorate pot fi depuse în condițiile termenului de prescripție de 3 ani, la data intrării în vigoare a acestei norme cereri de încasare a remunerațiilor datorate practic nu vor mai fi. În restul litigiilor aflate pe rol, în special a celor ce țin de încasarea despăgubirilor pentru utilizarea operelor și a obiectelor drepturilor conexe cu încălcarea drepturilor de autor și conexe, de asemenea trebuie de făcut o analiză câte dosare se află pe rol și la ce etapă de examinare sunt. Pe lângă aspectul procedural însă, organizațiilor de gestiune colectivă care au activat în baza Legii nr. 139/2010 – în speță AN „Copyright” și ANPFI (Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți din Republica Moldova) – li se acordă tot spectrul de drepturi și obligații, precum și atribuțiile unui OGC, ceea ce se prezintă ca o legalizare a unor acțiuni ilegale din moment ce acestea pot încasa, repartiza și achita remunerații, pot să-și rețină comision de gestiune, pot să cheltuiască pentru întreținerea oficiilor și a personalului, fără ca nimeni să le verifice și atunci scopul enunțat de AGEPI – de a nu admite prejudicierea drepturilor titularilor de drepturi, duce exact la prejudicierea acestora în mod abuziv, deoarece nu se cunoaște cum aceste asociații gestionează banii. Titularii de drepturi au semnalizat faptul că deja de câțiva ani nu au avut loc Adunarea Generală a membrilor, nu s-a prezentat nici un raport de activitate, mulți dintre titulari nici nu cunosc că AN „Copyright” și ANPFI nu mai au statut de OGC. Urmare a celor menționate, propunem ca alin.(8) de la art. 123 să fie formulat astfel: „(8) Prezenta lege nu afectează capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu a drepturilor procedurale civile a organizațiilor de gestiune colectivă, care la	
--	---	--

	data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.”.	
	În același context, propune completarea art. 123 cu încă un aliniat (9) cu următorul cuprins: „(8) Prezenta lege nu afectează competența AGEPI de a efectua controlul general al activității organizațiilor de gestiune colectivă pentru perioada în care acestea și-au desfășurat activitatea în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.	Nu se acceptă. Entitățile care aveau statutul de organizație de gestiune colectivă și își desfășurau activitatea în baza legii vechi au arătat deschiderea de a efectua controlul activității acestora fără obligarea prin lege drept urmare decade necesitatea de reglementare.
	Referitor la art. II alin. (2) și (3) din proiectul de modificare a Legii nr. 230/2022, propunem excluderea acestora din următoarele motive. Desemnarea collectorului pe o perioadă nedeterminată, legalizează monopolul în domeniul gestiunii colective și exclude orice posibilitate ca în Republica Moldova să se creeze și să activeze și alte organizații de gestiune colectivă decât cele care au fost avizate și desemnate colectori prin deciziile directorului general al AGEPI, în baza Legii nr. 230/2022, în special pentru gestiunea colectivă obligatorie și extinsă: AO „Authority”, AO „Artton” și AO „Adero”. Justificarea uneia asemeni modificări lipsește în Nota de fundamentare la proiectul de modificare a Legii nr. 230/2022. Această modificare a termenului nu poate fi nicidecum binevenită în condițiile în care nici măcar nu a expirat primul ciclu de 3 ani pentru care au fost desemnate organizațiile de gestiune colectivă colectoare și care este legat nemijlocit de termenul Metodologiilor privind stabilirea și repartizarea remunerațiilor. Nu s-a făcut o evaluare a modului în care au activat collectorii desemnați și nu s-a constatat care este impactul unei asemenea modificări. Unul dintre argumentele care au stat la baza elaborării Legii nr. 230/2022 în contextul armonizării cu Directivele europene a fost ca să fie liberalizat sistemul de gestiune colectivă și să fie create premise ca titularii de drepturi să poată alege, nefiind obligați	Se acceptă. Amendamentele propuse în raport cu art. 103 alin. (8) și (9), precum și propunerile de la art. II alin. (2) au fost revăzute.

	să rămână legați pe viață de unele și aceleași organizații de gestiune colectivă, care sunt administrate de unele și aceleași persoane. Astfel, propunem să fie excluse alin. (2) și (3) de la art. II din proiectul de modificare a Legii nr. 230/2022 și să rămână în vigoare alin. (8) și (9) din art. 103 din redacția Legii nr. 230/2022 în vigoare care se referă la menținerea desemnării collectorului pe un termen de 3 ani și posibilitatea de a fi desemnat pe un alt termen, după verificarea îndeplinirii și respectării condițiilor și a criteriilor prevăzute de art. 103 din Legea nr. 230/2022.	
	Pentru buna funcționare a sistemului de gestiune colectivă, propune excluderea de la art. 103 alin.(3) lit. d) a cuvântului „atât” și a sintagmei „cât și în valoare absolută, precum și modul de utilizare a comisionului”. Art. 104 alin.(7) din Legea nr.230/2022 menționează că „Prevederile art. 103 alin. (3) lit. b), d), e) și alin. (8)–(12), ale art. 106 și 107 se aplică mutatis mutandis și structurilor comune de colectare.” Art. 103 alin.(3) prevede că Colectorul desemnat încheie cu toate organizațiile de gestiune colectivă beneficiare un acord, prin care se stabilesc atât criteriile de colectare, repartizare și plată a remunerațiilor, comisionul de gestiune, cât și informațiile pe care colectorul și organizațiile beneficiare urmează să și le ofere reciproc, cu bună-credință, pe perioada aplicării acestuia. Acesta se depune la AGEPI în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei privind desemnarea collectorului și conține următoarele: d) modalitatea de evidențiere și justificare a comisionului de gestiune reținut de organizația de gestiune colectivă desemnată colector, care nu poate depăși cuantumul stabilit la art. 98 alin. (6) lit. a), respectiv a comisionului de gestiune reținut de colector din suma brută repartizată organizației beneficiare, valoarea acestuia fiind indicată atât procentual, cât și în valoare absolută, precum și modul de utilizare a comisionului;” În opinia noastră art. 103 alin. (3) lit. d) va avea următorul conținut:	Nu se acceptă Obligația de a indica valoarea comisionului atât procentual, cât și în valoare absolută, precum și modul de utilizare a acestuia e o garanție esențială pentru asigurarea transparenței organizațiilor de gestiune colectivă. Astfel, propunerea înaintată, ar reduce capacitatea beneficiarilor și AGEPI să verifice proporționalitatea și justificarea comisionului aplicat.

	„d) modalitatea de evidențiere și justificare a comisionului de gestiune reținut de organizația de gestiune colectivă desemnată colector, care nu poate depăși cuantumul stabilit la art. 98 alin. (6) lit. a), respectiv a comisionului de gestiune reținut de colector din suma brută repartizată organizației beneficiare, valoarea acestuia fiind indicată doar procentual;” Precizăm că în termenul de 30 de zile de la data adoptării deciziei privind desemnarea colectorului, acesta poate să ajungă la o înțelegere cu organizațiile beneficiare cel puțin în privința cotei procentuale a comisionului, dar nicidecum a valorii absolute, care poate fi determinată la sfârșitul anului financiar de gestiune. La fel la prima etapa a desemnării Colectorului, acesta poate doar planifica care vor fi cheltuielile de gestiune pentru colectare. Modul de utilizare a comisionului se reflectă în raportul anual, aprobat de Adunarea Generală, și se acesta poate fi verificat de către AGEPI în cadrul controalelor anuale.	
	Propunem completarea art. 104 alin.(2) lit. d) după sintagma „în instanța de judecată” cu „ori sesizarea altei autorități”, pentru aducerea în concordanță a prevederilor de la art.104 alin.(2) cu art.110 alin.(1) pentru ca și structura comună de colectare să fie în drept de acțiune utilizatorii de rea-credință nu mai în instanța de judecată, dar și să depună plângeri la autoritățile competente.	Se acceptă.
	În contextul în care organizațiile de gestiune colectivă desemnate colectori pot crea structuri comune de colectare, prin prisma art.103 și art.104, se propune completarea art. 105 alin.(2) lit. c), d), e) după cuvintele „organizației de gestiune colectivă” cu sintagma „sau structurii comune de colectare desemnate colector”.	Se acceptă.
	În aceeași ordine de idei, completarea art. 110 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 230/2022 cu prerogativa de acțiune în judecată utilizatorii pentru încălcarea drepturilor de autor și conexe și a structurii de colectare. „c) ... și/sau structura comună de colectare desemnată colector.” În prezent, această normă este contradictorie cu art. 104 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 230/2022 care permite structurii	Se acceptă.

	comune de colectare „acționarea utilizatorilor în instanța de judecată pentru utilizarea operelor și a altor obiecte protejate, precum și a repertoriului organizațiilor de gestiune colectivă beneficiare în lipsa unei licențe sau pentru neplata remunerației conform licenței obținute”. Dacă utilizatorii difuzează muzică în lipsa unei licențe cu colectorul (organizația de gestiune colectivă sau structura comună de colectare, se prezumă că acesta activează ilegal și încalcă drepturile de autor și conexe. Asume structura comună de colectare, prin intermediul inspectorilor săi, cunoaște cu certitudine cine a încheiat contracte de licență și cine refuză sau acționează cu rea-credință prin tergiversare, folosirea unor softuri/aplicații care le pun la dispoziție muzică, inducerea în eroare că se utilizează muzică din domeniul public ale căror drepturi nu sunt protejate. Completarea art. 110 alin.(2) lit. c) este importantă în contextul aplicării art.118 din Legea nr.230/2022, care menționează că instanța de judecată dispune încasarea despăgubirilor – „la cererea persoanelor specificate la art. 110 alin.(2)”.	
	Art. 103 alin. (2) și alin. (3) propune să fie reformulat în următoarea redacție: „(2) În termen de 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a Deciziei de avizare a unei noi organizații de gestiune colectivă, aceasta notifică colectorul în privința dreptului de a colecta remunerația pentru același domeniu și/sau aceleași drepturi, iar colectorul este obligat în termen de 30 de zile să încheie un acord cu organizația de gestiune colectivă respectivă, în condiții similare cu acordurile încheiate anterior cu alte organizații de gestiune colectivă beneficiare în numele cărora a fost desemnat să colecteze remunerația. Colectorul desemnat va depune la AGEPI în termen de 5 de zile de la data semnării orice acord încheiat cu organizațiile beneficiare și îl va publica pe pagina sa web, cu respectarea datelor cu caracter personal. (3) În acordurile încheiate de către colectorul desemnat cu toate organizațiile de gestiune colectivă beneficiare se	Nu se acceptă. Încheierea acordului nu poate să constituie o obligație doar pentru organizația de gestiune colectivă desemnată colector, dar și pentru organizațiile de gestiune colectivă beneficiare, pornind de la scopul constituirii și funcționării organizațiilor de gestiune colectivă, precum gestionarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe în numele titularilor de drepturi și în beneficiul colectiv al acestora (art. 83 alin. (1) din Legea nr. 230/2022). Respectiv, o atare obligație corelativă derivă din art. 103 alin. (3). Totodată, în condițiile art. 103 alin. (6) din Legea nr. 230/2022, în cazul în care colectorul și organizațiile de gestiune colectivă beneficiare nu pot conveni în privința încheierii acordului, părțile pot apela la Comisia de mediere sau la Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale, instituite de AGEPI, sau se pot adresa în instanța de judecată.

	stabilesc atât criteriile de colectare, repartizare și plată a remunerațiilor, comisionul de gestiune, cât și informațiile pe care colectorul și organizațiile beneficiare urmează să și le ofere reciproc, cu bună-credință, pe perioada aplicării acestuia. Orice acord de acest fel va conține următoarele:” În prezent art. 103 alin.(2) menționează că pentru decizia de desemnare a colectorului se cere ca să fie depusă la AGEPI o cerere comună din partea organizațiilor de gestiune colectivă avizate pentru același domeniu/aceleași drepturi în termen de 30 de zile din momentul apariției unei noi organizații de gestiune colectivă. Necesitatea acestei propuneri rezidă din considerentul că în prezent este dificilă aplicarea art. 103 alin. (2) care poate fi interpretată diferit și din această cauză nu poate fi aplicată.	Suplimentar, în raport cu art. 103 alin. (2) și (3) au fost operate amendamente, pentru a oferi o claritate reglementărilor cu referire la desemnarea colectorului și încheierea acordului.
	Art. 118 alin. (2) propunem să fie completat cu lit. c) care va avea următorul conținut: „c) ca alternativă la lit. a) sau lit. b), poate hotărî, încasarea unei despăgubiri în valoarea unui salariu mediu pe economie, pentru fiecare drept încălcat.” Această completare va constitui o garanție pentru titularii de drepturi în cazul în care utilizatorii nu respectă drepturile lor patrimoniale, iar pentru instanța de judecată va constitui un instrument lucrativ la determinarea valorii despăgubirilor.	Nu se acceptă. Prevederile art. 118 alin. (2) din Legea nr. 230/2022 transpun reglementările art. 13 alin. (1) din Directiva 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, reglementări care de altfel permit doar o alternativă la stabilirea despăgubirilor în cazul încălcării drepturilor. Astfel, propunerea înaintată necesită o analiză amplă, inclusiv urmează a fi consultată cu Comisia Europeană, pentru a nu se admite o transpunere necorespunzătoare a actului european.
Gicu Bloșenco Avocat, Casa de avocatură “Efrim, Roșca și Asociații”	A exclude pct. 2. subpct. 1). Propunerea de a completa articolul 101 din Legea nr. 230/2022 cu alineatul (2¹) contravine prevederilor art. 101 alin. (1) din Legea nr. 230/2022 care stabilește clar că organizațiile de gestiune colectivă pot solicita fie remunerații forfetare, fie remunerații procentuale, dar nu și o combinație a acestora. Așadar, în cazul în care se optează pentru remunerații procentuale, cuantumul acestora trebuie să reflecte proporția reală a utilizării operelor protejate, fără impunerea unei sume minime arbitrare. Introducerea unui prag minim în cadrul remunerației procentuale ar reprezenta, în esență, o remunerație forfetară mascată, ceea ce ar încălca principiul mutual exclusiv al celor două tipuri de remunerații stabilit de lege.	Se acceptă. Art. 101 cu alin. (2¹) din proiect, a fost revăzut, urmare acceptării parțiale a propunerii înaintate de mediul privat.

	La fel, propunerea contravine prevederilor art. 101 alin. (6) din Legea nr. 230/2022, care stabilește că Pentru activitatea de radiodifuzare, organizațiile de gestiune colectivă pot solicita numai remunerații procentuale. Determinarea admisibilității și modului de examinare a probelor și nu de Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Obiectul de reglementare al Legii nr. 230/2022 este diferit. Includerea normei propuse prin Proiect este superfluă și nu prezintă utilitate pentru a determina dacă actele sau rapoartele de monitorizare sunt probe. Pentru a „asigura un venit minim titularilor de drepturi” așa cum este declarat în Nota de fundamentare ce însoțește Proiectul, este prevăzut mecanismul negocierilor, în cadrul cărora OGC reprezintă interesele titularilor de drepturi și pot pleda pentru o remunerație suficientă. Remunerația trebuie să fie echitabilă, proporțională și negociată, nu impusă unilateral prin prisma unor criterii netransparente.	
	A exclude din pct. 2 sbpct. 3) alin. (10), (11) și (12). Proiectul urmărește atribuirea AGEPI a competenței de a emite o metodologie privind determinarea remunerației în locul titularilor de drepturi și utilizatorilor. Această competență nu este prevăzută la art. 4 din Legea nr. 230/2022. În aceeași cheie, potrivit art. 99 alin. (7) din Legea nr. 230/2022, AGEPI nu se poate expune asupra remunerațiilor din metodologiile avizate. Aceasta subliniază din nou importanța obținerii unui rezultat asupra metodologiilor anume în cadrul negocierilor colective și nu unilateral de către organul de control. Mai ales în condițiile în care AGEPI poate compărea în calitate de mediator între părțile la negociere, prin Comisia de mediere conform art. 108 din Legea nr. 230/2022. Metodologiile nu au caracterul unui act normativ și în raport cu acestea se aplică relațiile de ordin civil. Atribuirea AGEPI a competenței de a constitui o comisie și de a emite, din poziția sa de putere publică a unui act cu caracter obligatoriu pentru un cerc nedeterminat de subiecți este exact în	Nu se acceptă. Amendamentele propuse la art. 101 din Legea nr. 230/2022, vin să concretizeze unele aspecte ce țin de negocierea remunerațiilor. Potrivit Legii nr. 230/2022, procedura de negociere a metodologiilor se desfășoară conform programului stabilit de părțile comisiei de negociere, pe o durată de maximum 90 de zile de la data constituirii comisiei. Înțelegerea părților din comisia de negociere se consemnează într-un protocol care, împreună cu metodologiile negociate, se depune la AGEPI, iar aceasta din urmă asigură publicarea lor în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. La moment, se atestă situații că pentru unele drepturi (spre exemplu, pentru retransmiterea prin cablu, radiodifuzarea operelor muzicale și a fonogramelor), după 90 de zile de negocieri, negocierile nu s-au soldat cu metodologii publicate și, corespunzător, cu semnarea protocoalelor. În aceste condiții, situația stabilirii tarifelor pe segmentele respective este blocată, deoarece Legea nr. 230/2022 nu conține reglementări cu referire la situațiile ce urmează în cazul când

	exercițiul competenței normative (cu caracter imperativ) și nu de ordin civil. AGEPI nu este reprezentantul titularilor de drepturi pentru a stabili remunerațiile cuvenite lor. Aceasta riscă să contravină principiului remunerației adecvate și proporționale, deoarece norma propusă nu definește în ce mod și care sunt criteriile în baza cărora AGEPI va determina prevederile optime privind cuantumul remunerației. AGEPI nu poate restrânge libertatea contractuală (principiu consfințit de art. 1 Cod civil) prin stabilirea condițiilor metodologiei, care este un contract-cadru pentru toate contractele de licență încheiate ulterior cu utilizatorii. Mecanismul propus în Proiect nu înlătură blocajul în rezultatul eșuării negocierilor. Din contra, crește șansa ca ambele părți (utilizatorii și titularii) să fie afectate și să conteste în instanța de judecată metodologia emisă de AGEPI. Nu este necesar de prevăzut în Legea nr. 230/2022 reglementări cu referire la situațiile ce urmează în cazul când negocierile nu s-au soldat cu stabilirea de tarife. În prezent, remediul în caz de eșuare a negocierilor este adresarea în organul jurisdicțional – arbitraj¹, cum este Arbitrajului specializat în domeniul proprietății intelectuale din cadrul AGEPI sau instanța de judecată, cu solicitarea de a emite o hotărâre ce ține loc de metodologie, conform art. 325 Cod civil (Hotărârea judecătorească care ține loc de act juridic). Legea nr. 230/2022 deja stabilește obligația încheierii unei metodologii. Cu titlu de exemplu, de la data eșuării negocierilor Comisiei pentru aprobarea Metodologiei privind stabilirea și repartizarea remunerației din radiodifuzarea de către furnizorii de servicii media de televiziune (posturile TV) a operelor muzicale și a fonogramelor datorate titularilor drepturilor de autor (autori de opere muzicale) și titularilor drepturilor conexe (interpreți și producători de fonograme) constituită prin ordinul directorului AGEPI nr. 107 din 14.08.2023 – nu a parvenit nicio cerere de chemare în judecată sau arbitrală, în vederea emiterii unei hotărâri ce va ține loc de metodologie.	negocierile nu s-au soldat cu stabilirea de tarife și nu sunt metodologii negociate. În acest caz, se propune ca în cazul metodologiilor pentru care părțile din comisia de negociere nu ajung la o înțelegere în termen de 90 de zile și pentru dreptul pentru care au fost inițiate negocierile nu există nici o metodologie publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, oricare dintre părți să poată solicita AGEPI emiterea metodologiei pentru acel drept și corespunzător, publicarea ei. Propunerea de amendare a art. 101 din Legea nr. 230/2022 se justifică prin necesitatea neadmiterii tergiversării procesului de stabilire a tarifelor la nesfârșit, precum și realizării garanției că titularii de drepturi vor beneficia de remunerația ce li se cuvine pentru utilizarea creațiilor lor. Or, remunerația datorată de utilizatorul de opere pentru utilizarea acestora reprezintă acel venit provenit din drepturi garantat titularului de drepturi și justifică legitimitatea utilizării obiectelor protejate prin drept de autor și drepturi conexe.
--	---	---

	Astfel, subiectul nu pare să fie suficient de acut pentru reprezentanții titularilor de drepturi, în persoana OGC, încât să impună o măsură extraordinară cum este cea din Proiect.	
	A exclude pct. 3. În viziunea autorului Proiectului, metodologiile ar urma să se aplice în mod obligatoriu cu caracter retroactiv, de la data avizării OGC-urilor, indiferent de durata negocierii metodologiilor și data publicării acestora. Prevederea invocată contravine principiului neretroactivității legii, deoarece impune efecte obligatorii subiecților cu efect anterior intrării în vigoare a legii. Astfel, utilizatorii ar urma să determine cota de utilizare a operelor pentru ultimii 3 ani și să calculeze remunerațiile în condițiile unei metodologii noi. Aceasta nu întrunește condițiile de previzibilitate a legii, deoarece utilizatorii nu-și pot ajusta conduita în trecut pentru un alt mod de utilizare a operelor stabilit prin metodologii. Argumentul autorului Proiectului privind faptul că metodologiile nu sunt acte normative nu schimbă faptul că alineatul (22) la art. 102 propus va avea caracter retroactiv. Mai mult, norma propusă încalcă nejustificat principiul libertății contractuale, fiindcă stabilește data intrării în vigoare a metodologiilor în lipsa înțelegerii părților. Interesul remunerării titularilor de drepturi poate fi salvagardat în cursul negocierilor sau prin operativitatea avizării și inițierii negocierilor, dar nu prin introducerea unei norme vădit neconstituționale.	Nu se acceptă. În ceea ce privește aplicabilitatea metodologiilor negociate, prevederile Legii nr. 230/2022 nu indică momentul de când acestea se aplică. Practica demonstrează că negocierea metodologiilor a putut fi inițiată doar urmare avizării organizațiilor de gestiune colectivă conform noilor condiții de avizare prevăzute de Legea nr. 230/2022 (după data de 06.03.2023), apoi inițierea procedurii de negociere mai multor metodologii pentru diferite categorii de drepturi, fapt ce implică o durată de timp în acest sens. Prin urmare, pentru neadmiterea prejudicierii titularilor de drepturi, se propune completarea Legii nr. 230/2022 în sensul precizării că prevederilor metodologiilor se aplică de la data avizării organizațiilor de gestiune colectivă.
	Cu referire la art. II. din Proiect, susțin excluderea alin. (4). Potrivit alin. (1) și (4) din art. 123 al Legii nr. 230/2022, în termen de 3 luni, OGC care la data intrării în vigoare a legii, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe urmau să modifice statutele corespunzător și să fie reavizate, în caz contrar – pierzând statutul de OGC și având ca efect anularea licențelor. Legea nr. 230/2022 nu anulează datoriile deja acumulate în baza licențelor emise de persoanele care nu s-au conformat la	Nu se acceptă Perioada de referință e până la pierderea statutului de organizație de gestiune colectivă și în special pentru cauzele/litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, în vederea încasării remunerațiilor datorate pentru titularii de drepturi. Pentru majoritatea titularilor de drepturi din Republica Moldova, remunerația de autor reprezintă unica sursă de venit, iar utilizarea legală a operelor, reprezintă o recunoaștere a procesului creativ, precum și a drepturilor de care dispun. La fel,

	termenul de 3 luni și au pierdut statutul de OGC. Legea nr. 230/2022, de la intrarea ei în vigoare, nu schimbă și nu modifică situații juridice deja realizate. Potrivit art. 93 din Legea nr. 230/2022, doar OGC-urile avizate de AGEPI au atribuția de colectare a remunerațiilor în numele și în interesele titularilor de drepturi. Proiectul încearcă să ocolească această normă, prin acordarea dreptului persoanelor care nu s-au conformat în termen cerințelor de la art. 123 al Legii nr. 230/2022 să acționeze în calitate de OGC.	recunoașterea creațiilor intelectuale ale autorilor presupune inclusiv achitarea remunerațiilor de autor ce li se cuvin, indiferent de modificările ce survin. Prin urmare, propunerea autorului proiectului se referă la capacitatea de exercițiu, capacitatea de folosință a drepturilor procedurale civile a organizațiilor de gestiune colectivă, care își desfășurau activitatea în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, abrogată prin Legea nr. 230/2022. Astfel, pentru utilizarea operelor protejate prin drept de autor, utilizatorii urmau să achite remunerația datorată în baza licențelor eliberate de organizațiile de gestiune colectivă până la data de 31.12.2022. În practică, se atestă situații că unii utilizatori nu și-au onorat obligațiile de plată, iar în cazul intentării acțiunilor în instanțele de judecată acestea solicită scoaterea cererilor de pe rol pe motiv că organizațiile de gestiune colectivă nu mai dețin statutul corespunzător. De fapt, Legea nr. 230/2022 nu desființează efectele licențelor ce erau în curs de realizare la data intrării în vigoare, iar entitățile care aveau statutul de organizație de gestiune colectivă și își desfășurau activitatea în baza legii vechi sunt îndreptățite să încaseze remunerațiile de autor, respectiv datoriile pentru utilizarea operelor. În acest caz, pentru a nu admite prejudicierea drepturilor titularilor de drepturi, se consideră judicios să se precizeze aspectele cu referire la capacitatea, inclusiv cea procedurală a organizațiilor de gestiune colectivă care activau în baza reglementărilor legii vechi, să întreprindă toate acțiunile legale în scopul încasării remunerațiilor de autor.
Olga Belei (proponeri suplimentare)	Art. 103, în redacția proiectului transmis pe data de 12.05.2025, propunem să fie completat cu alin. (3²) care va avea următorul conținut: „(3²) Colectorul desemnat va fi în drept să repartizeze sumele colectate către organizațiile beneficiare și către membrii săi, doar după depunerea la AGEPI a acordului încheiat cu organizațiile de gestiune colectivă beneficiare, în condițiile	Nu se acceptă. Se consideră că propunerea înaintată va crea riscul tergiversării repartizării și într-un final a plății remunerațiilor, iar titularii de drepturi sau autorii nu pot să aștepte la nesfârșit din cauza unor impedimente de semnarea acordului. Drept urmare, soluționarea oricăror dispute/litigii dintre organizații de gestiune colectivă nu

	alin. (2), (3) și (3¹). Cheltuielile de colectare, în acest caz, se evidențiază distinct și trebuie să fie justificate prin documente privind acoperirea reală a costurilor de colectare ale organizației de gestiune desemnate colector.” Completarea art. 103 cu un nou alineat rezidă din necesitatea condiționării atât a colectorului, cât și a organizațiilor de gestiune colectivă să acționeze cu bună-credință și să nu tergiverseze încheierea acordului, deoarece orice acțiune care ar periclita procedura de încheiere a acordului între colector și organizații va avea ca repercusiune faptul că nu vor putea fi îndeplinite obligațiile lor primare de repartizare și achitare a remunerațiilor colectate. Acest fapt va pune presiune pe conducătorii sau reprezentanții organizațiilor de gestiune colectivă din partea titularilor de drepturi pe care îi reprezintă să încheie acordul prevăzut de lege, în termenul și condițiile expuse la art. 103. Totodată, având la bază modelul legal din România, expus la art. 168 din Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, pentru a evita orice expuneri nefondate în ceea ce privește stabilirea comisionului de gestiune, se propune ca cheltuielile de colectare să fie evidențiate distinct și să fie justificate prin documente privind acoperirea reală a costurilor de colectare ale organizației de gestiune desemnate colector. Luând aceste calcule ca baza financiară, organizațiile beneficiare vor putea avea un tablou real al cheltuielilor de colectare și vor putea să stabilească justificat mărimea comisionului cumulativ în raport cu colectorul.	trebuie să afecteze nemijlocit titularul de drepturi sau autorul.
	Lit. b) alin. (5) art. 103 se completează la final cu sintagma „sau prin rapoarte generate prin intermediul programului de monitorizare;” Făcând un exercițiu practic, la etapa care se proliferază în prezent avem colectorul care are acces la rapoartele de la utilizatori și avem potențialele organizații de gestiune colectivă avizate, care nu au acces la rapoarte de la utilizatori. Rapoartele ar putea fi solicitate de la utilizatori direct sau de la colectorul desemnat, doar că acest lucru ar fi posibil doar în condiții de bună-	Se acceptă. Art. 103 alin. (5) lit. b) a fost completat cu propunerea înaintată.

	credință, or legea nu prevede careva sancțiuni dacă aceste informații nu sunt prezentate la solicitare. Deoarece art. 103 alin. (5) lit a) prevede ca o condiție obligatorie deținerea unui program de monitorizare, pentru a putea dovedi gradul de utilizare al repertoriului gestionat, propunem ca lit. b) să fie completată și cu posibilitatea prezentării rapoartelor de monitorizare, ca o alternativă la rapoartele prezentate de la utilizatori.	
	Lit. d) alin. (5) art. 103 se completează cu următorul text „, iar repertoriul transmis în gestiune este utilizat pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii 2 ani, dovedit prin rapoarte de la utilizatori sau prin rapoarte generate prin intermediul programului de monitorizare.” Art. 103 alin.(5) prevede că respectarea condițiilor pentru desemnarea collectorului trebuie să fie cumulativă. Respectiv, introducerea unei condiții noi la lit. d) – deținerea acordurilor de reprezentare reciprocă cu organizații de gestiune colectivă similare din străinătate – nu trebuie să fie luată în calcul doar din punct de vedere formal. Se cunoaște faptul că o organizație de gestiune colectivă nou avizată nu se poate compara la această condiție cu o organizație care a activat și are o vechime în acest domeniu de mai mulți ani, mai ales din perspectiva că organizațiile membre CISAC au obligația de a încheia acorduri de reprezentare între toate organizațiile din statele membre. Pentru a evalua obiectiv competitivitatea, considerăm necesar ca organizația nu doar să prezinte câte acorduri de reprezentare reciprocă cu alte organizații similare a încheiat, dar și să facă dovada dacă repertoriul transmis în gestiune în baza acestor acorduri este utilizat pe teritoriul Republicii Moldova, la fel ca și faptul dacă repertoriul membrilor reprezentați este utilizat în statul respectiv.	Se acceptă. Art. 103 alin. (5) lit. d) a fost completat cu propunerea înaintată.

Director general

Eugeniu RUSU